

Vestjyllands Andel A.m.b.a.

CVR-nummer: **6172 9615**

Hjemstedsadresse:

**Vester Kær 16
6950 Ringkøbing**

Dirigent og dato for
godkendelse af årsrapporten:

27/9-23

J.P.B. [Signature]

Vestjyllands Andel

ÅRSRAPPORT FOR REGNSKABSÅRET
01.07.22 - 30.06.23

Indhold

6	Selskabsoplysninger
7	Vestjyllands Andels direktion og bestyrelse
10	Generalforsamling og dagsorden
13	Ledelsespåtegning
14	Den uafhængige revisors revisionspåtegning
16	Ledelsesberetning
34	Landbrugspodcasten
36	ESG-rapport
48	VA Green Circle
50	Kernefortælling
52	Overskudsudlodning
53	Hoved- og nøgletal
54	Resultatopgørelse og balance
60	Egenkapitalopgørelse
63	Pengestrømsopgørelse
66	Noter
83	Mission, vision og værdier
84	Strategi 2025 - Et skridt foran

Hvem er Vestjyllands Andel?

"Vi er Vestjyllands Andel". Sådan lyder det afslutningsvist fra medlemmer og medarbejdere i en kort præsentationsvideo, som har gået sin sejrsgang på de sociale medier. Netop denne video er en sund reminder om, hvordan det hænger sammen i vores fælles butik. Her er der hverken et "jer" eller "os". Der er et "vi".

Sammen sikrer vi, at Vestjyllands Andel er i vækst. Både hvad angår topinjen, bundlinjen og ikke mindst medlemstallet. Selv i et faldende marked formår vi at tiltrække flere medlemmer, som ønsker at være en del af et selskab, hvor kernesunde værdier kombineret med kvalitet og udvikling er i højsædet. Sammen med både nye og gamle medlemmer ønsker vi at bygge videre på en grundlæggende fælles tillid, som samtidig er med til at skabe loyalitet.

Netop loyalitet er afgørende for, at vi kan sikre vores fremtid som et andelsejet grovare-selskab. Jo mere loyalitet – des større bevægelsesfrihed og fleksibilitet i forretningen. Når medlemmer f.eks. betror Vestjyllands Andel deres indkøb af råvarer, fast levering af såsæd eller indgår længere foderkontrakter, letter det arbejdsgangen for alle parter.

Fra salgsmedarbejderne over produktionen og videre til logistikken optimeres organisationsleddene i langt højere grad, når vi har mulighed for at planlægge længere end bare en måned frem. Alt for ofte sidder vi i denne branche og gætter på budgetter, fordi vi ikke har forudsætninger for at vide, om vi skal levere 0 eller 10.000 tons foder til en given kunde – selv på den korte bane. Takket være stigende loyalitet skaber vi større forudsætninger for at effektivisere arbejdsgangene i organisationen og dermed frigive ressourcer til at sikre nødvendig udvikling samt øget overskudsudlodning.

Dermed ikke sagt, at vi skal stille os ukritiske over for hinanden og vores samarbejde. Nærmest tværtimod. Et samfund, der stopper med at debattere, går til grunde, og derfor lyder opfordringen herfra, at vi skal fortsætte med at udfordre hinanden på et fagligt og sagligt plan. Det bliver vi alle sammen kloge af. Med et VA-medlemskab følger en stemme i debatten, og den skal bruges fornuftigt. Hverken i bestyrelsen, repræsentantskabet eller i ledelsen er vi argumentresistente, og hver en idé eller anledning til at videreudvikle Vestjyllands Andel hilses velkommen.

Gode argumenter er ligeledes en nødvendighed, når snakken falder på, hvorfor landbruget er en væsentlig del af løsningen i den grønne omstilling. Bevæbnet med disse argumenter har vi i årenes løb intensiveret fokus på at fortælle vores folkevalgte politikere, hvordan fotosyntesen, kaskadeudnyttelse af biogen CO2 og øvrige biologiske processer hænger sammen. Det fortsætter vi med, indtil alle har forstået det. Er det et grovare-selskabs opgave? Muligvis ikke, men i et demokratisk samfund betragter vi det som en borgerpligt at bruge den stemme, vi har fået. Og hvis det kan bidrage til, at politikerne tager vigtige beslutninger på et fagligt oplyst grundlag, påtager vi os gerne den opgave.

Generelt lytter vi os til, at Vestjyllands Andel har et godt navn i branchen. Det er vi stolte af, men samtidig ydmyge omkring. For det navn er udelukkende skabt på baggrund af hårdt arbejde, høj service og høj kvalitet. Og hvad angår spørgsmålet i overskriften, kan vi konstatere, at... Vi er Vestjyllands Andel!

Steen Bitsch, CEO

Selskabsoplysninger

Selskab:

Vestjyllands Andel A.m.b.A.
Vester Åker 16
6950 Ringkøbing
www.vja.dk
vja@vja.dk
Kommune: Ringkøbing-Skjern
Regnskabsår: 1. juli 2022 - 30. juni 2023

Hovedkontor:
Industrivej Nord 9B
7400 Herning

36. regnskabsår

Revision:

EY
Godkendt revisionspartnerselskab
Værkmestergade 25
8000 Aarhus C

Pengeinstitutter:

Sydbank
Dalgasgade 22
7400 Herning
Danske Bank
Kirkegade 21
7100 Vejle

Jyske Bank
Vestergade 8-16
8600 Silkeborg

Dattervirksomheder:

VA Agroland A/S, Herning
Agro Enterprise Planning A/S, Herning
Adval A/S, Billund
Danvit A/S, Tilst

Associerede virksomheder:

Nordic Seed International A/S, Skanderborg
Vilomix International Holding A/S, Skanderborg
DGF Skiring A.m.b.a., Skanderborg
DV Energy A/S, Skanderborg
Scanola A/S, Aarhus
Nordic Seed A/S, Skanderborg
Scanfeed A/S, Skanderborg
DV International Holding A/S, Skanderborg
DBC Equity Holding A/S, Holstebro
DLA Agro A.m.b.a., Galten

Direktion og Bestyrelse

Ledelsen, bestyrelsen og repræsentantskabet udstikker i tæt samarbejde den overordnede kurs for Vestjyllands Andel. Denne har bl.a. bragt selskabet i front af landbrugets grønne omstilling, hvor vi har høje ambitioner om at være en betydelig del af løsningen.

Hvert medlem af Vestjyllands Andel har rig mulighed for at gøre sin indflydelse gældende. Eksempelvis via den årlige generalforsamling, hvor man kan være med til at vælge og måske endda selv opstille til repræsentantskabet eller bestyrelsen.

VA-bestyrelsen anno 2022/2023 består af følgende repræsentanter fra hhv. direktionen, repræsentantskabet og medarbejderne tilsat ét eksternt medlem:

Alex Ostergaard

Formand – valgt i region MIDT

Alex er amblyopi- og slagtesvineproducent samt planteavlser i Borris. Alex er desuden bestyrelsesmedlem i VA Agroland A/S, DV International Holding A/S, Vilomix Int Holding A/S, DBC Equity Holding A/S og DBC Equity A/S. Han er også stifter i investeringskomiteen for VA. Han er desuden medlem af hhv. VA-bestyrelsens biogas- og andelstankudvalg.

Steen Bitsch

CEO

Steen blev ansat som CEO i Vestjyllands Andel i 2017 efter en lang karriere i Landbrugs- og grovvarerbranchen. Senest 10 år som CEO i Danespo A/S. Steen varetager en lang række bestyrelsesposter i bl.a. Landbrug & Fødevarer, DI Energi, Thyboren Havn, samt i både VA's egne og associerede selskaber.

Jens Peder Kirkegaard Bendtsen

Næstformand – valgt i region MIDT

Jens Peder er mælkeproducent og planteavlser i Fæstet/Skjern. Jens Peder er desuden bestyrelsesmedlem i VA Agroland A/S, ligesom han sidder i investeringskomiteen i DBC Equity A/S for VA. Samtidig er han medlem af VA-bestyrelsens biogasudvalg. Han er desuden medlem af hhv. VA-bestyrelsens biogas- og andelstankudvalg.

Bjarne Vendelbo Andersen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region MIDT
Bjarne er smigrise- og slagtesvineproducent
samt planteavler i Højmark. Han er desuden
medlem af hhv. VA-bestyrelsens grise- og
planteudvalg.

Martin Pedersen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region SYD
Martin er mælkeproducent og planteavler i
Skomagergårde. Han er desuden medlem af
hhv. VA-bestyrelsens kvæg- og debitorudvalg.

Peter Dahl Just

Bestyrelsesmedlem – valgt i region NORD
Peter er økologisk mælkeproducent og
planteavler i Lindsø/Struer. Han er desuden
medlem af hhv. VA-bestyrelsens kvæg- og
planteudvalg.

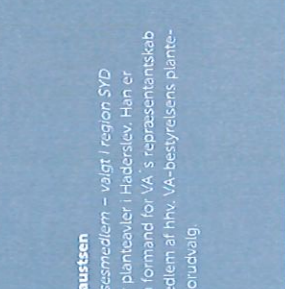
Troels Lundby

Bestyrelsesmedlem – valgt i region NORD
Troels er smigrise- og slagtesvineproducent
samt planteavler i Mejrup/Holstebro. Han er
desuden medlem af hhv. VA-bestyrelsens
grise- og debitorudvalg.

Søren Laustsen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region SYD
Søren er planteavler i Haderslev. Han er
desuden formand for VA's repræsentantskab
samt medlem af hhv. VA-bestyrelsens plante-
og debitorudvalg.

Niels Overgaard

Bestyrelsesmedlem – valgt i region MIDT
Niels er smigrise- og slagtesvineproducent
samt planteavler i Herring. Han er desuden
medlem af hhv. VA-bestyrelsens grise- og
debitorudvalg.

Martin Møller-Jensen

Bestyrelsesmedlem – valgt i region SYD
Martin er slagtekalveproducent og plante-
avler i Billund. Han er desuden medlem af hhv.
VA-bestyrelsens kvæg- og andelstankudvalg.

Preben Tang Andersen

Medarbejdervalg, bestyrelsesrepræsentant
Preben er produktionskonsulent i VAS kvæg-
optimering og er desuden medlem af hhv.
VA-bestyrelsens kvæg- og andelstankudvalg.

Dorte Kvistgaard

Bestyrelsesmedlem – valgt i region MIDT
Dorte er planteavler i Spjald, hvor hun i sam-
arbejde med sin mand driver en maskinstation.
Dorte er desuden medlem af både
VA-bestyrelsens andels- og biogasudvalg.

Nicolai Hansen

Eksternt bestyrelsesmedlem
Nicolai er tidligere CEO i kartoffelvirksomhe-
den KMC og varetager flere bestyrelsesposter
inden for især fødevarerinnovation. Han er des-
uden medlem af hhv. VA-bestyrelsens plante-
og biogasudvalg.

Repræsentantskab 2022/2023

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

afholdes onsdag d. 1. november 2023 kl. 15:30
på Vestjyllands Andels Hovedkontor, Industrivej Nord 9B, 7400 Herning.

Program

10:30 - 15:30 VA Folkemøde og udlevering af stemmeseddel
15:30 Generalforsamling
18:00 Spisning

Dagsorden

1. Valg af stemmetællere og ordstyrer
2. Beretning om virksomheden i det forløbne regnskabsår
3. Fremtægnelse og godkendelse af selskabets reviderede årsrapport med bestyrelsens forslag om anvendelse af overskud
4. Valg af repræsentantskabsmedlemmer til følgende områder:

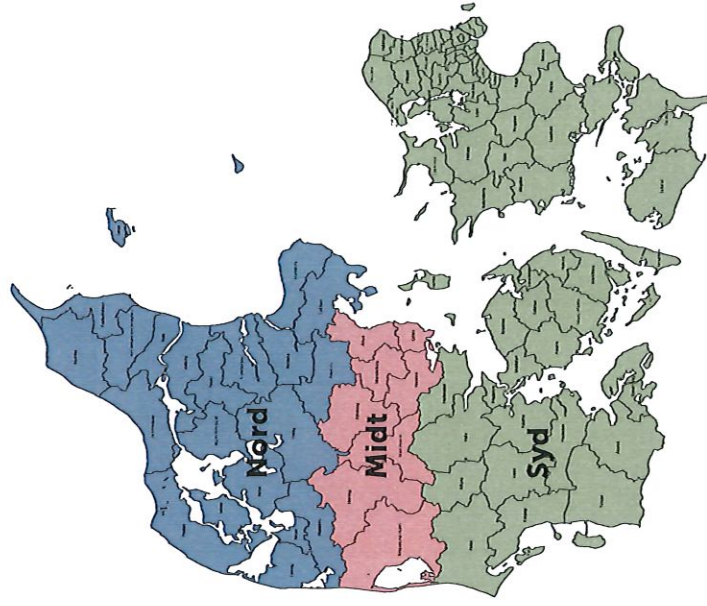
Nord: 5

Midt: 13

Syd: 7

5. Ledelsens vurdering af fremtiden
6. Indkomne forslag
7. Valg af revisor
8. Eventuelt

Bestyrelsen

Repræsentanter som er på valg i 2023 (valgt i 2021)

VALGPERIODE - 2 ÅR

25 medlemmer på valg hvert år

Nord - 5	Midt - 13	Syd - 7
Gert Pedersen Martin Kristensen Ole Nielsen* Søren Korsgaard Torben Haukskov	Anders Obiling Carsten Juul Pedersen Dorte Kristgaard Christensen Jacob Ørskov Jens Ole Vagner Jens Sørensen Jørgen Holik Jørgen Madsen Kristian Rabæk Niels Merrild Niels Nørgård Per Kaasgaard Per Ørskov*	Carsten Christensen Claus Christensen Finn Bo Jørgensen Kim Søndergaard Ove Højrup Søren Bønde Laustzen

Repræsentanter som er på valg i 2024 (valgt i 2022)

VALGPERIODE - 2 ÅR

Nord - 5	Midt - 12	Syd - 8
Bjarne Villadsen Iben Johansen Morten H. Pedersen Peter Just Troels Lundby	Alex Ostersen Anne Marie Søe Nørgaard Annette Dam Bjarne Andersen Brian Rahbek Jacob F. Jensen Jens P. Bendtsen Jens Peter B. Møllekov Jørgen Hindhede Niels Overgård Torben Lund Hansen Torben Sandgrav	Benny Ølgaard Carsten Anthonzen Kjeld Andersen Martin Møller Jensen Martin Pedersen Ole Hansen Preben Bramming Torben Due

*) Denne repræsentant modtager ikke genvalg

Medarbejdere

Anders Hald Svendsen
Preben Tang Andersen

Medarbejdere

Janni Lyder Veedfald
Michael Knudsen

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Vestjyllands Andel A.m.b.A for regnskabsåret 1. juli 2022 - 30. juni 2023.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

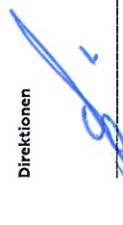
Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2023 samt af resultatet af koncernens og virksomhedens aktiviteter samt af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. juli 2022 - 30. juni 2023.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Herning, den 27. september 2023

Direktionen

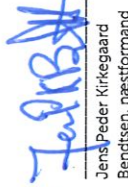

Steen Blitsch
adm. direktør

Jeppe Tokkesdal Jensen
direktør

Svend Kvorning Ehmssen
direktør

Bestyrelsen

Alex Ostersen
formand

Jens Peder Kirkegaard
Bendtsen, næstformand

Martin Pedersen

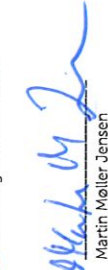

Peter Dahl Just

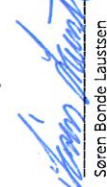

Birnne Vendelbo Andersen

Dorte Kvistgaard Christensen

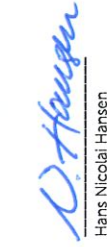

Troels Lundby

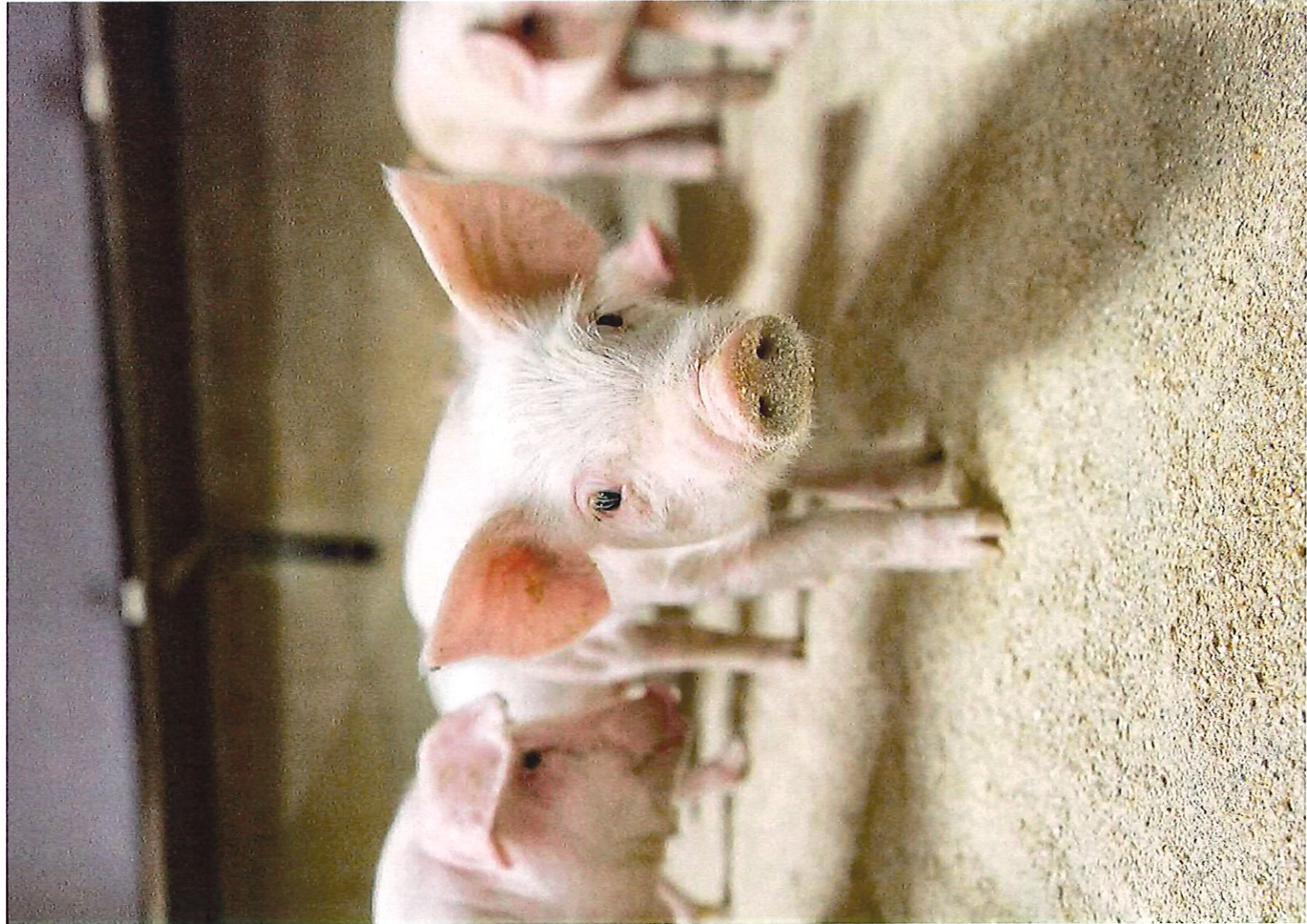

Niels Overgaard

Martin Møller Jensen

Søren Bonde Laustsen

Preben Tang Andersen
medarbejdervalgt

Hans Nicolai Hansen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Vestjyllands Andel A.m.b.a

Konklusion

Vi har revideret koncerntregnskabet og årsregnskabet for Vestjyllands Andel A.m.b.a for regnskabsåret 1. juli 2022 - 30. juni 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet, samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncerntregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncerntregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. juli 2022 - 30. juni 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncerntregnskabet og årsregnskabet" (herefter benævnt "regnskaberne"). Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Ledelsens ansvar for regnskaberne

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncerntregnskabet og et årsregnskabet, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen ansvar for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativt end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdekke væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af regnskaberne.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udelelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udføre revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.

- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncerntregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncerntrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

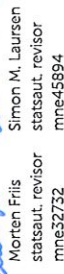
Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aarhus, den 27. september 2023

EY Godkonat Revisionspartnerelskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Morten Friis
statsaut. revisor
mme32732

Simon M. Laursen
statsaut. revisor
mme45894

Ledelsesberetning 2023

Som beskrevet i indledningsvist er Vestjyllands Andel (herfter VA) et renykket andelselskab, sat i verden for at levere produkter, viden og rådgivning, der hjælper og udvikler vores kunders og medlemmers forretning. Netop antallet af kunder, som beslutter sig for at blive medlemmer af VA, er fortsat stigende, og pr. 30.06.2023 lyder medlemstallet på 4.147 mod 4.125 året før.

I regnskabsåret 01.07.2022 – 30.06.2023 er omsætningen steget til 3.651 mio. kr. mod 2.790 mio. kr. sidste år, mens koncernresultatet lyder på 121.189 mio. kr. før skat mod 114.037 mio. kr. før skat sidste år.

Som det efterhånden er klynge i growarebranchen har vi i årets løb ageret under foranderlige forhold, som bl.a. har stillet store krav til vores positionering i markedet. Set i det lys har vi i fællesskab formået at styre VA godt igennem endnu et udfordrende år.

Driftsåret 2022/2023 blev som generel betragtning et godt år for dansk landbrug. En historisk stor, tør og nem høst gav et tiltænkt boost til økonomien i både primærerhvervet og følgeerhvervene, som VA er en del af. Mælkeproduktionen opnåede de højeste afregningspriser i mange år, men oplevede tilsvarende hurtige prisfald. Griseproduktionen har tilsvarende opnået historisk høje priser på eksportmarkedet, mens afregningen på slagtegrise desværre ikke var i stand til at kompensere og dermed fastholde det ønskede niveau af slagtegriseproduktion i Danmark. Dette sammenholdt med et meget turbulent energimarked og ikke mindst svingende kompriser har resulteret i store udsving i bundlinjerne i primærlandbruget.

Med denne stigende volatilitet i mente er det vigtigere end nogensinde at have fokus på sin risiko. Derfor har vi også mærket en konstant stigende tilslutning til disponeringskonceptet VA Råvaredisponering, som vi også de kommende år har ambitioner om at videreudvikle – om end det i realiteten blot er ny vin på gamle flasker. VA er en indkøbsforening med en solid økonomi, hvilket er kraftigt medvirkende til, at vi kan træffe rettidige beslutninger med hurtigt attræk.

Dette – sammenholdt med branchens uden sideskykke stærkeste resultatudlodning – har medført et stødt stigende medlemsstal, og ved regnskabs afslutning er flere end 5% af VA's medlemmer en del af konceptet. Disse medlemmer bidrager til en større effektivisering af især salgsorganisationens tid, og derfor bliver netop de i regnskabsåret 2022/2023 belønnet med en ekstra resultatudlodning.

Udover at lekte nogle af arbejdsopgaverne i VA giver VA Råvaredisponering større rikhed og bedre forudsætninger for at forbedre bundlinjen på de enkelte bedrifter, hvilket er med til at styrke den samlede konkurrencekraft i det danske fødevarerhverv.

Bevæbnet med vores såkaldte payoff "Sammen om praktisk innovation" søger vi konstant at udvikle VA's produktportefølje og tilhørende rådgivning – i tæt samarbejde med vores medlemmer. Dette har bl.a. ført til opfindelsen af sigte-maskinen VA SizeMatters, som vi har opnået verdenspatent på. VA SizeMatters gør os i stand til at frembringe foder med en nøjagtig foruddefineret formålingsgrad og har i praksis vist sig at være særdeles værdiskabende i stalden pga. maksimeret foderretfærdighed. Til gavn for både grisens trivsel, produktionsøkonomi og klima.

Netop klimaet er på alles læber og vil formentlig være det de næste mange år. Bæredygtighed og grøn omstilling af landbruget er derfor også centrale punkter i VA's definerede strategi – herunder et øget engagement i biocirkulær produktion. Dette førte i 2020 til etableringen af Danish Bio Commodities og DBC Invest, som fokuserer på hhv. salg af grønne certifikater og investeringer i biogasindustrien. I samarbejde med de øvrige aktionærer i DBC har vi skabt en virksomhed, der på forlilleddig vis udnytter styrken i fællesskabet samt tilgodeser det private initiativ. Vi er stolte af DBC og forventer at udvikle selskabet med nye forretningsområder, så der også de kommende år kan skabes tro på fremtiden for næste generation i erhvervet. Ligesom det var tilfældet i forrige regnskabsår, er årets koncernresultat positivt påvirket af vores engagement i biogasindustrien.

Det samme gør sig gældende for VA's internationale investeringer, som igen har givet et solidt afkast. Generelt ser vi med stor tilfredshed på vores engagement i internationalt regi, hvor tætte samarbejder på tværs af growaresektoren

bidrager til at styrke økonomien hos såvel vores medlemmer som i selskaberne hver for sig.

I årets løb har VA frasolgt aktierne i DAVA Foods for i stedet at indfri ønsket om ejerskab i DanGødning. En strategisk investering, som vi har store forventninger til.

Også VA's datterselskaber bidrager positivt til regnskabsåret 2022/2023, hvor AgroLand har leveret et resultat på 390 t. kr. før skat. Adval har leveret et resultat på 9.530 t. kr. før skat, mens Agro Enterpriser Planning har leveret et resultat på 278 t. kr. før skat. Samtidig har hver af døtrene formået at styrke synergieerne til kerneforretningen, så vi på tværs af organisationen formår at udnytte både produkter og knowhow maksimalt. I efteråret 2022 købte VA 51% af aktierne i mineralvirksomheden DanVit, der rådgiver og sælger foderløsninger til griseproducenter. Denne investering har bl.a. været med til at højne produktionsudnyttelsen på vores mineralfabrik i Hee, ligesom det har givet os endnu flere griseafgødnings kompetencer inhouse. Efter regnskabsårets afslutning har VA købt de resterende 49% af DanVit, hvilket er med til at konsolidere vores position i branchen yderligere.

Samarbejdet med danske og udenlandske universiteter styrkes løbende og skaber det nødvendige faglige fundament for, at vi også fremadrettet kan have en betydelig klimarelevant effektiv fødevarerproduktion i Danmark. Hvad angår den verserende klimadebat er landbruget ikke "problemet", men en aktiv del af løsningen, og evnen til at fange og kaskadere udnytte eller lagre CO2 via planteproduktion har i realiteten altid været landbrugets metier. Det skal blot genfortælles i en ny kontekst, og i den forbindelse agter VA fortsat at medvirke til, at de politiske beslutningstagere forstår sammenhængen i kredsløbet.

Regnskabsåret 2022/2023 er det første med Alex Ostensen som bestyrelsesformand for VA. I tæt samarbejde med ledelsen og de øvrige bestyrelsesmedlemmer fortsætter han den strategiske udvikling af vores fælles virksomhed, og vi ser frem til at styrke dette samarbejde yderligere fremadrettet. Alex får fornøjelsen af at aflægge sin første beretning som bestyrelsesformand på generalforsamlingen under årets VA Folke møde, som blev sat i søen i 2022. På baggrund af de mange positive tilkendegivelser, som kom i forbindelse med sidste års arrangement, har vi valgt at gentage succeszen.

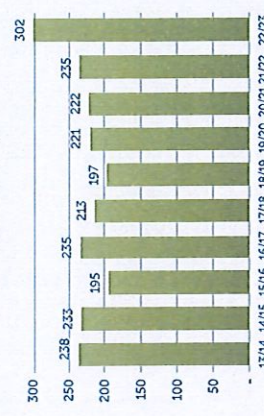
Netop evnen til at forandre og skabe nye værdikæder i fællesskab er en kernekompetence i det liberale danske landbrug – herunder VA. Det er årsagen til, at vi hører til blandt de bedste. Dialog og meningsudveksling tillige med en god portion mod vil også være drivkræfterne for de næste generationer.

Fremadrettet vil VA fortsat udvikle kerneforretningen inden for de tre hovedområder kvæg, gris og planteproduktion – med synergier til de øvrige områder i virksomheden.

Derudover retter vi fokus imod det biologiske kredsløb i bredere forstand, hvilket skal medvirke til en bedre udnyttelse af jordens ressourcer. Finansiel og medarbejdermæssigt står VA godt rustet til det kommende regnskabsår, hvor vi ønsker at videreudvikle koncernen samt fastholde vores nuværende status som en solid samarbejdspartner i dansk landbrug – såvel blandt kunder og medlemmer som blandt øvrige interessenter.

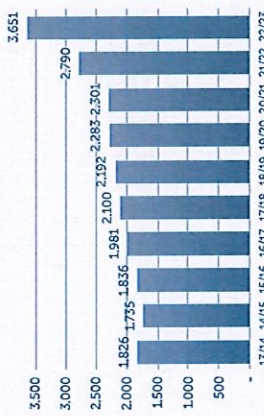
Bruttofortjeneste

Koncern (mio. kr.)

Nettoomsætning

Koncern (mio. kr.)

Høsten

Høsten i 2022 blev et høstår over middelt, som var præget af rekordhøje udbytter. Særligt i vårbøg, vinterhvede og rapsfrø. Den samlede danske produktion endte på 9,6 mio. tons, og til sammenligning ligger 10-års gennemsnittet i Danmark på 9,2 mio. tons. Samtidig faldt det samlede korareal i Danmark 4% fra 1.360.000 ha i 2021 til 1.307.000 ha i 2022, hvilket havde en naturlig indvirkning på, at kornproduktionen kun havde "lidt over normalen".

Betingelserne for afgrøderne var i vækstperioden op til høsten 2022 tæt på optimale. Vi kunne glæde os over en flot overvintring på vintersæd og gode forhold til etablering af vårsæd. Tilpas med varme og nedbør lagde desuden fundamentet for en flot og stor avl.

Høsten 2022 forløb på det operationelle niveau meget tilfredsstillende. Vejret var godt, og majoriteten af afgrøderne blev høstet rettidigt, mens afgrødekaliteterne var helt i top. Langt over størstedelen af kornet kom tørt i hus, hvilket sparede landbruget for udgifter til tørring.

For VA's vedkommende blev det den største høstindgang nogensinde i selskabets historie. Dette skabte bla. travlhed på korlaboratoriet, hvor der blev analyseret tæt på 20.000 prøver på rekordtid.

Et stærkt og dedikeret samarbejde på tværs af organisationen betød, at høstarbejdet 2022 forløb smidigt og meget tilfredsstillende.

Planter

Efter en vellykket høst fortsatte det milde vejr ind i efteråret og muliggjorde etablering af vintersæd under gode forhold. Samtidig kom majs, kartofler og roer i hus uden store udfordringer. Da foråret begyndte at røre på sig, slap medvinden op, og store mængder nedbør vanskeliggjorde arbejdet i marken. Det resulterede i sen tildeling af husdyrgødning til vintersæden, og dermed blev etableringen af vårfgrøder både en sen og udfordrende af slagsen.

Da nedbøren endelig stoppede, slog vejret om i tørke, og der gik ikke mange uger, inden vandet igen var savnet. Flere steder faldt der stort set ikke nedbør fra slutningen af april og frem til Sankt Hans, hvilket pressede afgrøderne maksimalt. Især vårfgrøderne led under tørken, hvor bla. kornafgrøderne spirede uens og manglende sideskud. Nedbøren vendte tilbage omkring Sankt Hans, og i skrivende stund sætter vi vores lid til, at afgrøderne når at rette sig en smule frem mod høst.

Kravet om 4% brakareal blev implementeret i dette dyrkningsår, og dette emne har fyldt en del blandt vores andelsnavere. Bla., er der flere steder skubbet rundt på markplanerne, som for alvor er blevet set efter i sømmene. I VA har vi mærket kravet i form af stigende interesse på blomsterblandinger til brak.

Vi har igen i år afholdt en række plantefaglige arrangementer.

Vores majs dage ved Ølstrup og Næsbjerg i september var som altid rigtig godt besøgt, og derfor har vi besluttet os for at udvide med dobbelt så mange majsarrangementer i 2023.

I juni afholdt vi VA Plantedag ved Borris, hvor der i godt selskab mødte over 100 andelsnavere op. I den forbindelse kunne vi stolt præsentere de fremmede for det ypperste hvad angår sortsortiment, hvor størstedelen er egne forædlinger fra Nordic Seed. Desuden har vi som noget nyt afholdt en række vejkanstmøder, hvor vores plantefaglige konsulenter har fokuseret på de afgrøder, der præger de respektive områder. Et tilbud, som mange lokale landmænd har benyttet sig af.

På innovationssiden engagerer vi os fortsat i udviklingen af danskproducerede sojabønner. Belært af erfaringerne fra sidste år håber vi at kunne løfte udbytterne yderligere i år. Derudover har vi etableret et nyt pilotprojekt i det vestjyske, hvor en robot bla. har stået for såning af 50 hektar majs. Også på dette område gør vi os løbende erfaringer omkring fremtidens markbrug.

Kvæg

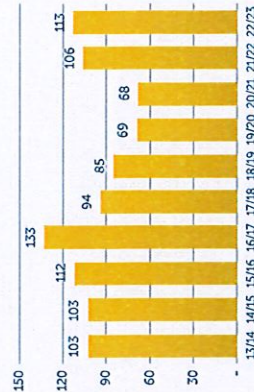
Det forgange år oplevede kvægbruget en større grad af diversificering af de krav, som både mejlerierne og slagterierne stiller til deres leverandører af mælk og kød. Herunder kan nævnes Arlas nye afregningsmodel, Thises krav om soyafri fodering osv.

Som leverandør af produkter til kvægbruget er vi i VA selvsagt nødt til at optimere og udvikle vores forretningsområder med udgangspunkt i disse ordninger. Så vi til enhver tid har mulighed for at hjælpe vores kunder og medlemmer med at overholde kravene vha. de rette fodermidler, tilsetningsstoffer, den rette rådgivning osv.

Kvægbruget ser - ligesom mange øvrige brancher - ind i en fremtid, hvor udarbejdelse af ESG-regnskaber bliver et vigtigt værktøj for at skabe licenser til produktion. Dette samt usigten til en mulig CO₂-afgift kan tage pulsen fra selv den mest hærdede landmand. I den debat er det vigtigt for VA at belyse koens muligheder for at producere fødevarer på baggrund af råvarer, der ikke kan anvendes til andre husdyr.

Årets resultat

Koncern (mio. kr.)

Gris

Dansk griseproduktion er i forandring – det er der ikke noget nyt i. Atter er der justeret på generne, hvilket påvirker grisenes produktivitet, kropbygning, adfærd og behov. I VA følger vi konstant denne udvikling og kæder den sammen med tilgængelig viden og foderkomponenter, der imødekommer nye tiltag inden for sundhed, foderudnyttelse og bæredygtighed.

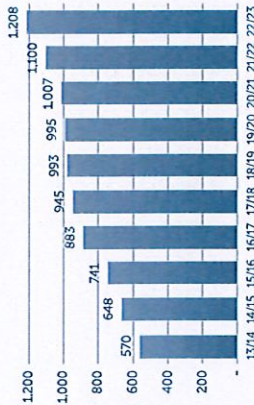
I VA har vi adskillige informations- og inspirationskilder, som bidrager med ny viden og nye initiativer. Her er det tætte samarbejde med producenter, dyreræger, universiteter, levevilkår, landbrugsstøt og ikke mindst vores medlemmer en uundværlig del af dagligdagen.

Førnævnte samarbejde med universiteterne har ligeledes bidraget med ny viden via forskellige studerendes specialeprojekter, som har fokus på forskning inden for nedenstående områder:

PlayFeed – Leg med mæden er et foderkoncept til farestalden. PlayFeed er en kombination af aktivitet, noget at bide i samt føde, hvilket er helt naturligt for en lille gris. I denne opgave vil den studerende undersøge forskellen på sammensætning og fysisk form i relation til trivsel.

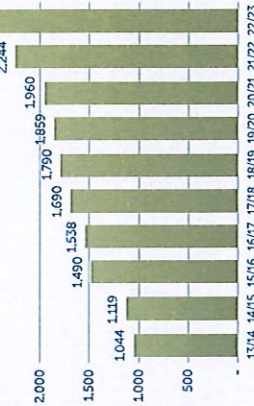
Egenkapital

Koncern (mio. kr.)

Balancesum

Koncern (mio. kr.)

Mavesundhed er et generelt fokusområde i VA, og i dette tilfælde i relation til partikelstørrelse på foder og græs-proteins indfyldelse herpå. Med vores sigtemaskine SizeMatters har vi adgang til unik viden om formaling af foderblandinger. SizeMatters er et efterhånden uundværligt værktøj til at fastslå den optimale formaling af foder, så der ikke sker tab af stivelse i tyktarm og gødding. Desuden har græsprotein vist en positiv effekt på mavefunktionen og overraskende gode produktionsdata, hvorfor det medtages i forsøget. Disse specialer er under vejledning af Aarhus Universitet.

Det mængdearbejde mod højere kødprocenter og mindre slagtesvind ser vi nu for alvor effekterne af, ved vores søer. Rygsæk på søer er dog ved at blive en mangelvare, hvorfor vi har større fokus på netop dette i foderprogrammet. Vores filosofi er, at arbejdet starter allerede ved polten, som skal bygges ordentligt op til første løbning, hvorefter hun skal vedligeholdes de kommende læg. Omega 3-fettsyre har vist sig velegnet til denne opgave. De bidrager bl.a. til mere robuste grise ved færing.

I VA har vi etableret vores egen produktion af protein fra fiskeafskår. Helt konkret drejer det sig om en sidestrom fra konsumfisk, som udover et protein af høj kvalitet har et højt indhold af netop omega 3-fettsyre. Desuden er fiskeafskår et positivt indspil til den grønne dagsorden, da der er tale om udnyttelse af restprodukter fra fødevarerproduktion.

Denne dagsorden er også i højsædet i forbindelse med vores udvikling af græsprotein, hvor vi har set positive effekter på mavesundheden hos de grise, der har fået det tildelt. Netop græsprotein håber vi at kunne tilbyde mere af i fremtiden. Også dette produkt bidrager med omega 3-fettsyre.

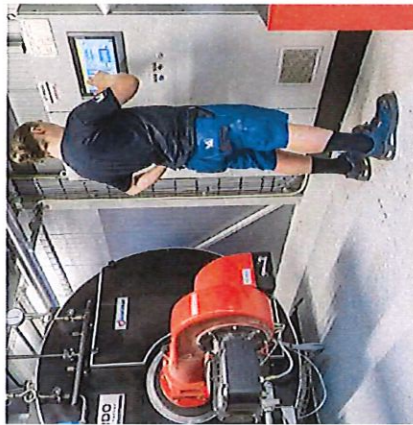
Egenkapitalens forrentning

Koncern (%)

Up-cycling af produkter er en central del af vores produktion, og noget vi har arbejdet med igennem længere tid. Udover fiskeafskæler og græsprøtein bruger vi bl.a. KageMix, ærteprotein, æggeprotein m.m.

Ovenstående er et tydeligt bevis på, at vi i VA udnytter sidestrømme fra fodevareproduktionen, som bidrager til et stadig mere bæredygtigt foder. Generelt har vi høje ambitioner om at kunne leve op til de krav og forventninger, som ganske naturligt bliver sat til vores kvalitetsfoder.

Økologi

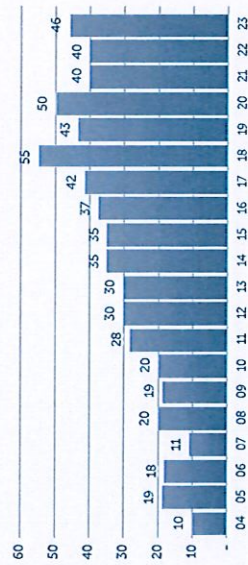
Høsten 2022 blev den hidtil største i VA's historie hvad angår mængder af modtagne økologiske afgrøder. Samtidig var høsten af en meget fin kvalitet, hvilket har betydet, at det har været muligt at afsætte meget store mængder til konsum. Faktisk lykkedes det at placere stort set hele afgrødemængden, trods en vis afmatning i afsætning af økologiske foderblandinger.

Det seneste år har været præget af høje inflationstal og dermed stigende fodevarepriser. Dette har sat afsætningen af økologiske produkter - herunder især animalske produkter - under pres. På trods heraf er det lykkedes VA at fastholde omsætningen af økologiske foderblandinger.

Containerfragterne fra Kina er kommet tilbage på et niveau, hvor det er muligt at importere økologiske soja-kager direkte til Danmark. Dette har medført væsentlig lavere priser på økologisk protein igennem de seneste måneder.

I lighed med konventionel foderproduktion bliver økologisk foder mere og mere segmenteret. Senest med Thise og Naturmælks krav om sojafri foder, hvilket udfordrer en effektiv og rationel foderproduktion.

Udlodning incl. renter Koncern (mio. kr.)

Kapitalandele i selskaber, hvor Vestjyllands Andel har ejerandele:

DLA Agro A.m.b.A. Andelskapital kr. 16,7 mio.	17,88%	Scanola A/S Aktekapital kr. 20,0 mio.
Scanfeed A/S Aktekapital kr. 17,3 mio.	18,44%	Vilomix International Holding A/S Aktekapital kr. 100,0 mio.
DGF Sikring A.m.b.A. Andelskapital kr. 28,9 mio.	12,66%	DV International Holding A/S Aktekapital kr. 600,0 mio.
DV Energy A/S Aktekapital kr. 3,0 mio.	18,97%	Nordic Seed A/S Aktekapital kr. 2,0 mio.
VA Agroland A/S Aktekapital kr. 5,5 mio.	100,00%	Nordic Seed International A/S Aktekapital kr. 1,0 mio.
Adval A/S Aktekapital kr. 0,5 mio.	75,00%	Agro Enterprise Planning A/S Aktekapital kr. 0,5 mio.
DanVit A/S Aktekapital kr. 0,3 mio.	51,00%	DBC Equity Holding A/S Aktekapital kr. 2,0 mio.

Hest

VA's strategiske satsning på produktion og salg af hestefoder har båret frugt, og vi har opnået betydelige synergi-effekter gennem opkøbet af Duvil og HorseLux.

Al vores hestefoder produceres på foderfabrikken i Borris, som er garanteret for høj kvalitet og en effektiv logistik til en voksende kundekreds.

Duvil fokuserer primært på større hestehold og har fokus på salg af foder i bigbags- og silolevering, hvor det er lykkedes at slå navnet fast blandt de største aktører i trav- og galop-sporten. Samtidig har vi indgået et samarbejde med det verdenskendte elitehestesportscenter Helgstrand Dressage, hvor vi er leverandør af foder.

HorseLux-brændet henvender sig i højere grad til privat-segmentet. HorseLux findes på hylderne hos flere end 70 eksterne forhandlere, ligesom det sælges via vores egne Agroland-butikker. De eksterne forhandlere får med HorseLux-forhandlingen også mulighed for salg af vores øvrige egenproducerede produkter til hobbysegmentet, hvilket er blevet modtaget rigtig positivt.

Energi

Nøjagtigt som det var tilfældet i forrige regnskabsår, har energimarkedet i 2022/2023 været kraftigt påvirket af situationen i Ukraine. Brent-noteringen på råolie løftede sig i efteråret 2022 til udnerte 120 US-dollar pr. tønde, men faldt sidenhen til et mere humant leje på 75-85 US-dollar pr. tønde. Set i det lys kan adskillige VA-kunder glæde sig over, at de med rettidig omhu havde prissikret brændstofforbruget i tide, idet de via VA Råvaredisponering havde tiledt os opgaven at træffe den ofte svære beslutning om, hvornår en afdækning skal finde sted.

Vi risikofaktør gratis forbrugeret ad flere omgange hen over året, og medlemmerne af VA Råvaredisponering har i 2022/2023 opnået store besparelser på op mod kr. 5.000,- pr. 1.000 ltr. diesellole.

Udover at overdrage VA ansvaret for brændstoffsponering hen flere kunder – med vores hjælp – sikret sig imod tørløb i dieseltanken. I den forbindelse tilmede tanken datolevering, eller der monteres fjernpejler. Det er naturligvis fortsat muligt at bestille brændstoffer "manuelt", hvilket lettest gøres via VA's app eller kundeservice.

Siden Covid-19 har prisrigke på tankstationer været nærmest ikke-eksisterende. Til gengæld har flere kunder igen opnået store besparelser ved køb af brændstoffer hos CircleK og INGO via kundekort udstedt af VA. Rabatfaktorerne på hhv. benzín, diesel, AdBlue og et personbiler forbedres løbende, ligesom nye produkter kommer til. Desuden har vores gode samarbejde via DV Energy sikret yderst favorable priser på AdBlue og smøremidler. I et stigende marked har vi formået at holde et lavt prisniveau til gavn for vores medlemmer.

Grundet sanktioner har forsyningen af træpiller generelt været udfordret. Heldigvis er VA godt dækket ind med gode forsyninger fra vores mangeårige leverandør i Ribe. Dog har efterspørgslen efter træpiller været så voldsom, at vi i årets løb supplerede op med en ekstra mængde fra USA. Som følge af netop stigende efterspørgsel steg priserne i løbet af efteråret til hidtil usete niveauer på op mod kr. 7.000,- pr. pale inkl. moms. Markedet satte sig i løbet af foråret på et lavere, men fortsat højt leje. Udfordringerne med mangtendde udbud er nu afløst af afsætning af de amerikanske varer.

Afdelinger

Den føromtalte rekordhøst fyldte alle vores haller og siloer til bristepunktet. I den forbindelse så vi for alvor værdien af et stærkt afdelingsnetværk, som til 2022-sæsonen blev udvidet med en ny lokation i Hornslyd.

På hver eneste af vores 24 kommodtogsafdelinger blev der kæmpet en brav kamp for at få alle afgrøder under tag. Som en direkte konsekvens af det massive høstpres er der til sæson 2023 indkøbt en ny silo i Ersted med en kapacitet på 6.500 tons, som i kombination med de to eksisterende siloer giver en samlet kapacitet på 12.500 tons i det område.

Samme sted har vi indkøbt et mobilerreri som sikkerhed ved en eventuel våd høst.

I Bested Thy har vi udvidet med en 2.000 m² asfaltplads til kommodtogsle, ligesom der på flere øvrige afdelinger er blevet lagt nyt asfalt. I Tvis har vi desuden opgraderet med en renser i hal 85 for at øge kapaciteten, og i Løvlund har vi etableret et støjhegn, som tilgodeser naboen mod trafikstøj til og fra brovægten.

Derudover er vi i gang med at opgradere flere bygninger for at undgå indtrængninger af skadedyr, bl.a. som en konsekvens af ny lovgivning på området samt stærkede krav som fødevarerproducerende virksomhed.

Kommunernes renovering af kloaker presser desuden flere skadedyr ind i kornhallerne, som er et sandt elorado, og giver bedre vilkår for dem. Derfor har vi et stort fokus på dette område og vil de kommende år investere mere i US-siloer, men samtidig renovere de bygninger, der er nødvendige for driften.

Fabrikker

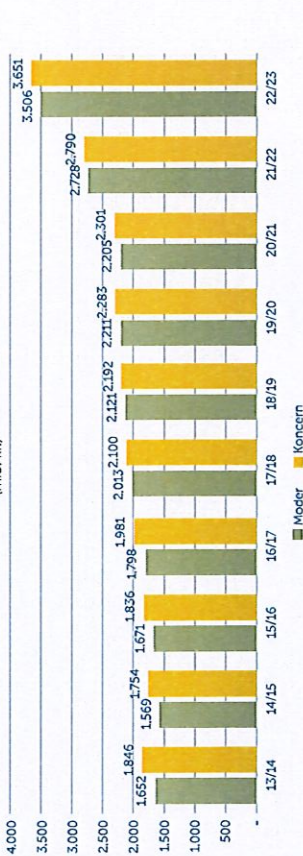
På vores foderfabrik i Borris har vi opgraderet firmollen til en Multimil 1200 med højere kapacitet og syretanken til Kemin-syre, hvilket sparer håndtering af palletanke og forbedrer arbejdsmiljøet. Borris-fabrikken er desuden blevet VLOG-certificeret og kan dermed bidrage til produktionen af standard non-GM-blandinger. En ny strukturblander til hestefoder har bidraget til større luftighed i blandingerne og har samtidig sikret større kvalitet samt et flottere visuelt look. Derudover er der opført et nyt stakit ud mod Storegade mellem fabrikken og den tidligere administrationsbygning med henblik på at højne sikkerheden på pladsen og lukke af for uvekkommende.

Efter lang leveringstid er de fem tunetanke på mineral-fabrikken i Hee endelig blevet taget i brug. Derudover har vi installeret ny fabriksstyring, hvilket betyder, at alle VA-fabrikker nu er connected med vores ERP-system VSF365. Takket være stor forandringsvillighed og gode kollegaers hjælp er mineralfabrikken nu toptunet. Som følge af investeringen i DanVlt er der ansat flere nye medarbejdere i Hee, hvor der nu arbejdes i toholdsskift.

På foderfabrikken i Hee har vi ligeledes installeret en tank til Kemin-syre. Derudover er der opført en ny bygning til filter, ventilatorer og mikrodosering med flere nye siloer til bl.a. mælkeprodukter og Vitaminer. Bl.a. som en konsekvens af branden i 2021 har vi skiftet facadeplader omkring tårnet i Hee, som sammen med den nye bygning bliver malet op i løbet af det nye regnskabsår. De nye personalefaciliteter med nyt kontrolrum er desuden taget i brug.

Udvikling i nettoomsætning

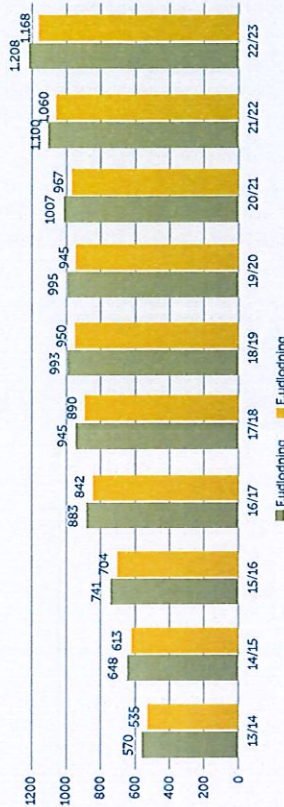
(mio. kr.)

VESTJYLLANDS ANDEL ÅRSRAPPORT 22/23

Udvikling i egenkapital

Koncern (mio. kr.)

VESTJYLLANDS ANDEL ÅRSRAPPORT 22/23

På vores økologiske foderfabrik i Vildbjerg har vi investeret i en stor tank og kørt forsøg med ostevale fra et lokalt økomejeri. Generelt er fabrikken blevet toptimmet, og med de tre linjer er den Danmarks mest fleksible økofabrik med en høj kapacitet.

Seks nye færdigvaresiloer på hver 75 tons er i løbet af foråret 2023 blevet bygget på vores non-GM foderfabrik i Nordenskov.

De længe ventede siloer, som forventes klar til anvendelse i begyndelsen af det kommende regnskabsår, kører med udlevering i redler-system og hæver lagerkapaciteten med 450 tons.

I takt med at tomagen er steget yderligere, er personalet i Nordenskov løbende blevet tilpasset. Vi kigger på investeringer, som kan øge tomagen pr. time og dermed i endnu højere grad energieffektivere fabrikken.

På "Søstjernefabrikken" i Kåstrup produceres der fortsat betydelige mængder blå og grønne proteiner, som udvindes af hhv. fiskeafskaller, rejskaller, søstjerner og græs. Vi har i indleverende regnskabsår investeret i en kombibrænder, der kan forbrænde brint og naturgas modulerende. Investeringen er foretaget som led i VA's engagement i projekt HySymbiosisNet, hvor vi i samarbejde med Green-Hyscale, Evida, og Greenlab er med til at teste Danmarks første rørløste brintinfrastruktur i stor skala. Etableringen og drift af brintinfrastrukturen vil give ny viden til både brintproducenter, -forbrugere og -infrastruktursgivere og skabe nye værdikæder for Power-to-X.

På foderfabrikken i Ringkøbing har vi udvidet påslaget til håndtering af bigbags, mens vi i tårnet har etableret centralstrøvsugeranlæg.

Kvalitet

Som en naturlig konsekvens af en rekordstor kornindgang på vores afdelinger, blev der i høsten 2022 også slået rekord på VA's centrallaboratorie i Herring.

Laboratoriet har en normal kapacitet på ca. 1200-1500 analyser i døgnet, hvilket har passeret meget godt med de kvantiteter, vi har fået ind i foregående år. Optimale høstforhold resulterede i, at vi d. 11. august 2022 lagde ud med ca. 2000 prøver i døgnet, og det billede fortsatte de næste 5 dage.

Den voldsomme stigning i antal indvejninger pr. døgn var ensbetydende med forlængt ventetid på nogle analyser-

sultater. Det var dog ikke fysisk muligt for hverken medarbejdere eller maskiner at levere resultaterne hurtigere, end det var tilfældet.

Udover at håndtere kornanalyser i høst-perioden arbejdes der i VA's central-laboratorie konstant for at sikre kvaliteten af de produkter, vi sender ud til vores kunder.

I gennem årene har vi opnået diverse certificeringer på såvel kvalitets- som miljøområdet, som vi takket være et veludviklet internt analyseapparat har de bedst mulige forudsætninger for at leve op til.

Markedet

Hvor vi i tidligere udgaver af årsrapporten har berettet om nye ekstremer i form af hidtil usete forsyningskriser og nye prisrhøjder, vælger vi i år at bemærke, at disse omsætningshæder er den nye markedslemmæssige hverdag, som vi skal forholde os til.

Vi befinder os i en verden, hvor grøn omstilling, en ny dagsorden på den geopolitiske scene og en hastigt stigende verdensbefolkning vil betyde rift om tilgængelige råvarer samt dannelse af nye handelsveje. Vi skal som branche lære at manøvrere vores risikostyring og forsyningsikkerhed her inden for, og i den henseende var det forgangne regnskabsår ingen undtagelse.

Afgrødemarkedet fandt med tiden et roligere gænge, men energimarkedet udfordrede i stedet for alvor vores hverdag. Hastigt stigende produktionsomkostninger på alt fra foder til gødning og transport gav en ny vinkel på risikostyringsopgaven i VA. I kølvandet på en stigende inflation løftede renteniveauet sig til højder, som ikke er set siden tiden omkring finanskrisen, og med en stigningsstakt ikke oplevet siden starten af 80'erne. Det stigende renteniveau har kun yderligere udfordret prissætningen på vores varer i et marked med stadig større daglige prissvingning.

Vi har glædeligt kunnet konstatere, at forsyningsikkerheden på mange varer i løbet af det forgangne år er væsentligt forbedret, efter at Covid-19 ikke længere globalt lægger bånd på forsyningskæderne. Igen i det forgangne år har vi løst de forsyningsmæssige udfordringer, der er opstået. Med klimamålene in mente må vi dog forvente, at udvalget af tilgængelige råvarer til vores produktion på visse områder vil blive indskrænket, og at efterspørgslen flyttes mod mindre og mere lokale markeder. Det vil i perioder udfordre forsyningsikkerheden og i øget grad betyde større udsving i priserne på varer.

Vores koncept VA Råvaredisponering møder fortsat øget interesse, og vi bemærker, at især større kunder - ofte i selskabskonstruktioner - i stigende grad efterspørger professionel hjælp til disponering og risikostyring.

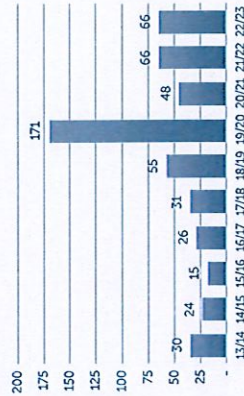
Vi er glade for, at vi med vores kendte koncept medvirker som et foregangsbillede for branchen, hvilket tydeliggøres ved, at en konkurrent nu er gået i vores fodspor. Der er plads til flere i et marked, hvor efterspørgslen efter servicen kun vil stige. Med mere end 15 års dokumenteret erfaring med opgaven, er vi rolige omkring, at VA fortsat vil stå som en foretrukket samarbejdspartner for både eksisterende og fremtidige kunder. Ikke mindst pga. konceptets performace og den tilhørende tillid fra medlemmerne, som vi værdsætter og samtidig er enormt ydmyge omkring.

HR

Pr. 1.1.2023 skiftede VA arbejdsiverorganisation fra GLS-A til Dansk Industri (DI), hvilket HR har brugt en del ressourcer på i løbet af regnskabsåret. De forberedende øvelser startede i efteråret 2022, hvor der blev afholdt overgangsforhandlinger med DI og de berørte fagforbund, 3F og HK, for at aftale de vilkår, som medarbejderne skulle overgå til den nye overenskomst på. Heretter blev medarbejderne informeret om resultaterne heraf, og der blev afholdt Teams-møder for afklarende spørgsmål ift. konsekvenserne for medarbejderne. Endelig blev der pr. 1.1.2023 udarbejdet nye ansættelseslister til samtlige medarbejdere. Efter et halv år er vi nu landet et godt sted med de nye overenskomster, hhv. Fællesoverenskomsten for timelønmedarbejdere og Funktionsoverenskomsten for Handel, Transport og Service HK - det er blevet hverdag igen.

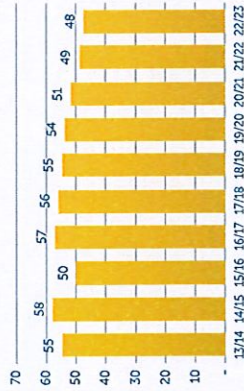
Investeringer materielle anlæg

Koncern (mio., kr.)

Soliditetsgrad

Koncern (%)

Da der for et par år siden blev knaphed på mange råvarer og dermed usikkerhed om den generelle forsyningsituation, besluttede vi i VA at invitere alle medarbejdere til et kort Teams-møde hver tirsdag morgen for en aktuel status på situationen. Efter forholdene igen blev mere normaliseret, valgte vi at fortsætte Teams-møderne, nu hver anden uge, idet rigtig mange medarbejdere fortsat deltager i møderne.

Generelt betragtet er der blandt medarbejdere ofte et ønske om mere information, og det imødekommer disse Teams-møder for en stor del - tilbagemeldingerne fra medarbejderne er meget positive.

Det gennemsnitlige antal beskæftigede i VA-koncernen er det seneste regnskabsår steget til 262 fuldtidsmedarbejdere fra 256 fuldtidsmedarbejdere i forrige regnskabsår. 5 af disse nytilkomne medarbejdere var hidtil ansat i DanVit. Gennemsnitsalderen for medarbejdere i VA er 45 år mod 46 år sidste år, og 44 af 263 medarbejdere er pr. 30.06.2023 fyldt 60 år mod 56 af 261 medarbejdere sidste år.

Økonomi og AEP – Agro Enterpris Planning A/S

Ligesom det var tilfældet i forrige regnskabsår har det seneste hverken budt på store overraskelser eller udfordringer i den daglige drift af økonomiafdelingen. Populært sagt høster vi fortsat frugterne af det arbejde, som i foråret 2020 kulminerede med implementeringen af vores selvudviklede ERP-system VSF365. Internt i organisationen søger vi konstant at udfordre og udvikle systemet, hvilket bl.a. har udmøntet sig i, at stadigt flere af vores dokumenter målrettet kunder bliver integreret i og gjort tilgængelige via Kundeportalen.

Som følge af opkøbet af DanVit har vi i løbet af året haft fokus på at implementere selskabet bedst muligt i VSF365. Dette krævede naturligvis ekstra ressourcer, mens projektet løste, men har efterfølgende givet en del besparelser på arbejds gange og systemer, da vi har kunnet anvende VSF365 i indbyggede intercompany-kæder til at løse al samhandel.

Derudover har vi på tværs af organisationen arbejdet intenst med udviklingen af et nyt system til logistikplanlægning, hvilket vi forventer os meget af.

Systemet er i fuld overensstemmelse med vores digitaliseringsstrategi, som bl.a. peger på en minimering af ressourcerforbruget i forbindelse med udførelse af daglige arbejdsopgaver. Målet er at kunne sætte systemet i drift på vareturen i løbet af efteråret, og såfremt det kommer til at skabe ændringer for kunder eller medlemmer, vil vi naturligvis orientere yderligere herom.

Hvad angår ERP-selskabet Agro Enterpris Planning A/S (AEP), der har til formål at rådgive og supportere andre grovaretselskaber før, under og efter ERP-implementeringsprocessen, bod 2022/2023 ikke på indgåelse af yderligere samarbejdsaftaler. Derfor er årsregnskabet i AEP primært påvirket af den licensaftale, som blev etableret i forbindelse med sidste års salg af ydelser til Nordsjællands Andel Growerforening.

Agroland

Agrolands regnskab omfatter salg af biobrændsel, fyringsolie, Agroland-butikker samt webshoppen.

Det seneste år har markedet for biobrændsel været genstand for betydelige udfordringer, med store udsving i både priser og tilgængelige mængder til følge. I den forbindelse har vi haft fuld fokus på vores fastlagte mission, hvori det bl.a. står skrevet: "VAs mission er at skaffe medlemmerne foderstoffer, gødning og andre growarer til landbruget samt styrke landbrugets indtjeningspotentiale, herunder også energi." Derfor har det været en helt klar strategi at fastholde den nødvendige forsyningsikkerhed til vores trofaste kunder og medlemmer, hvilket er lykkedes. Dog med tilhørende negativ indvirkning på bundlinjen. Heldigvis ser vi nu, at markedet er ved at stabilisere sig, og vi er derfor optimistiske ift. fremtiden.

I det forgangne år er det lykkedes at fortsætte omsætningsvæksten i alle vores butikker. Samtidig følger vi vores fastlagte strategi om at udvide Agroland, hvilket har resulteret i en ny fysisk butik i Vejen, som er blevet taget rigtig godt imod.

I løbet af efteråret er vi klar til at åbne vores nye webshop, som vi forventer bliver en betydelig del af Agrolands samlede salg fremadrettet.

Kunder i vores Agroland-butikker mødes af kompetente medarbejdere, som kan rådgive omkring de produkter, der findes på hylderne. Med fokus på service, faglighed og kvalitet. Det er vigtigt, at de værdier, der tegner VA, også tegner vores butikker.

Adival

Siden VA i september 2019 overtog 75% procent af aktierne i Adval, er synergiene blevet flere år for år.

Adivals primære fokusområde er indsamling af restprodukter og spild fra fødevarerproducenter i Danmark, Sverige og Nordtyskland. Disse restprodukter bliver forarbejdet til forskellige ingredienser, der indgår i foderproduktionen.

I tæt samarbejde med VA's optimeringsafdeling og fabriker afprøves løbende nye ideer og muligheder. Dels for at genanvende nuværende produkter på så højt et værdimæssigt niveau som muligt, og dels for at udvide paletten af restprodukter til anvendelse i både grise- og kvægfoder.

I første halvdel af regnskabsåret 2022/2023 oplevede markedet hidtil usete priser på naturgas, hvilket i den grad øgede efterspørgslen på restprodukter til anvendelse i biogassektoren.

I tæt samarbejde med Danish Bio Commodities og de tilknyttede biogasanlæg påbegyndte Adival sideøbende at indsamle organiske produkter, der kvalitetsmæssigt ikke er egnet til foder, men særdeles velegnet til at indgå i produktion af biogas. Dette står som et skoleeksempel på, hvordan synergier kan skabes på tværs af VA's døre og associerede selskaber.

Adival er kommet igennem året med et tilfredsstillende resultat på den primære drift. Årets resultat er positivt påvirket af indkøb og håndtering af nogle enkeltstående varepartier.

DanVIt

Efter en periode med udfordret økonomi i griseproduktion smitter de stærkt forbedrede afregningspriser på smågrise positivt af på efterspørgslen efter DanVIts produkt-sortiment og rådgivning. Det betyder, at DanVIt økonomisk kommer tilfredsstillende og styrket ud af 2022/2023.

DanVIt har i regnskabsåret haft stor fokus på en effektiv integration med VA for at sikre en enkel overgang til ny fabrik og digitale løsninger. Integrationen er i skrivende stund tæt på at være afsluttet, og de potentielle gener, det kunne medføre for kunderne, har været få.

Efter 8 måneder med VA som majoritetsejer, og et tæt og vellykket samarbejde med DanVIt, overtog VA ved regnskabsrets afslutning de resterende 49% af selskabet. Langt størstedelen af de eksisterende DanVIt-kunder har taget godt imod det nye ejerskab, som i den grad styrker indsatsen på mineralområdet. De umiddelbare synergiefakter på administrationsomkostningerne er ligeledes effektueret, så med en tilpasset organisation, integrerede processer og nye digitale løsninger står DanVIt som mineralbrand godt rustet til fremtiden.

Associerede selskaber:

Danish Bio Commodities A/S og DBC Invest A/S

DBC-koncernen har igen i det forgangne og meget begivenhedsrige regnskabsår leveret et tilfredsstillende resultat.

Efter gasprisens himmelflugt i 2022 oplevede markedet markant lavere priser i 2023. Det har derfor været en stor opgave for både DBC og ikke mindst biogasanlægsgene i vores portefølje at navigere i. På trods af markedets stigende kompleksitet er de forskellige udfordringer blevet håndteret på bedst mulig vis.

Sidebøende har vi oplevet fortsat stor vækst i certifikatvolumen, samtidig med at det marked har udviklet sig positivt. DBC har også her udvidet produktporteføljen og sætter bæredygtighedscertifikater til betydeligt højere priser end for 12 måneder siden.

På opkøbsiden har vi overtaget en ejerandel i Vrejlev Biogas, mens der er foretaget yderligere opkøb af ejerandelen i både Outrup Biogas og Grauballegaard Biogas. Dermed er DBC i skrivende stund medejjer af syv eksisterende biogasanlæg og forventer at investere yderligere i det kommende regnskabsår.

Udover rækken af eksisterende biogasanlæg har vi også en række samarbejder med landmandsgrupper omkring opførelsen af nye biogasanlæg. Det seneste i rækken er såkaldte greenfield-projekter for likst Biogas, hvor vi i samarbejde med 85 lokale landmænd forventer at kunne producere biogas i begyndelsen af 2025. Et lignende greenfield-projekt er under udvikling i No.

DBC-organisationen er ligeledes væksted i det forgangne år og tæller nu 18 medarbejdere. Disse servicerer biogasanlæggene med biologi, teknik, sourcing af biomasser, projektudvikling og salg af bæredygtighedscertifikater.

DLA Agro A.m.b.a.

I en tid, hvor landbrugssektoren fortsat oplever visse forsyningsproblemer, er det vigtigere end nogensinde at skabe en forsyningsikkerhed til vores medlemmer. I den forbindelse har DLA Agro endnu engang vist sit unikke værdi i forhold til indkøbsstrukturen i den samlede DLA-gruppe. VA er fortsat meget tilfreds med samarbejdet, og vi er sikre på, at vores engagement i DLA Agro samlet set vil styrke økonomien hos vores medlemmer – også i den kommende tid.

Scanola A/S

Scanola arbejder videre med øget værdiskabelse på sine produkter. Der er endnu engang foretaget investeringer, som også på den længere bane gør, at Scanola vil kunne levere råvarer til andre formål end hidtil. Forretningsmæssigt har Scanola igen klareret sig godt og skabt et flot resultat.

Scanfeed A/S

Scanfeed har ligeledes udvidet sine aktiviteter betragteligt og løfter nu en stor del af den danske fedtimport. Samtidig er aktiviteterne på biomasseområdet øget væsentligt, og det forventes fremadrettet at have positiv effekt på såvel top- som bundlinje.

DV Energy A/S

DV Energy har endnu engang bevist værdien af fælles indkøb, hvilket er med til at sikre vores kunder en absolut konkurrencedygtig pris på brændstof.

DAVA Foods Holding A/S

Som en strategisk beslutning frasolgte VA i løbet af regnskabsåret aktierne i DAVA Foods for i stedet at indfri ønsket om ejerskab i DanGødning.

Vilomix International Holding A/S

Trods faldende primærproduktion og faldende eksport til Rusland er det endnu engang lykkedes ledelsen i Vilomix at styre selskabet godt igennem og levere et resultat tæt på det budgetterede. I løbet af regnskabsåret har Vilomix indgået aftale om overtagelse af 75 % af det brasilianske premix- og mineralselskab Vitamix Nutricao Animal, der ejer fabrikker i såvel Brasilien som Paraguay. En investering, som styrker Vilomix' position på det globale marked.

DV International Holding A/S

DV Internationals aktiviteter i både Baltikum, Finland, Tyskland og Sverige har endnu engang leveret et solidt resultat. Dog har faktorer på det tyske marked påvirket regnskabet i negativt grad.

Nordic Seed A/S

Nordic Seed har endnu engang leveret særdeles fornuftige resultater såvel forældningsmæssigt som forretningsmæssigt. Sorterne fra Nordic Seed ligger ikke alene i top udbyrtemæssigt, men også hvad angår sundhed. Netop sundheden bliver prioriteret højt i forældningsprocessen og taler godt ind i den politiske dagsorden.

Det samme gør det stigende fokus på forædling af bælgplanter i form af ærter og hestebønner, som skal være med til at nedbringe en del af Danmarks relativt store oversøiske proteinimport. Det er – som tidligere nævnt – afgørende vigtigt for VA og for dansk landbrug, at vi fastholder vores engagement i planteafødling og styrker det i forvejen frugtbare samarbejde omkring Nordic Seed. Samtidig kan vi notere os, at frasalget af 50% af aktierne i Nordic Seed Germany GmbH til Agravis har styrket vores position på det tyske marked.

Forventninger til 2023/2024

VA forventer en fortsat vækst i det kommende år. Trods nedgang i antallet af landbrugsbedrifter oplever vi tilgang af kunder, som også vælger at blive medlemmer. Det konsoliderede nettoomsætningsbudget er på 3.271 mio. kr., og årets resultat for skat budgetteres til 103 mio. kr.

Tak

Vi vil gerne takke kunder og medlemmer for den store tillid og opbakning, der er vist VA. Tak til bestyrelse, ledelse og medarbejdere for et godt samarbejde i årets løb, med ønsket om et fortsat godt samarbejde.

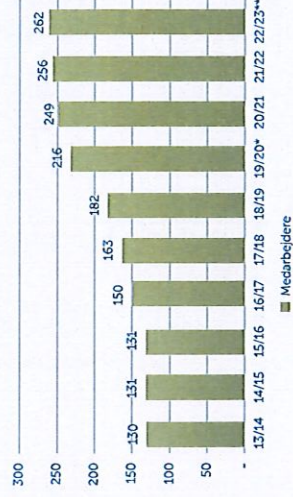
Alex Ostersen

Alex Ostersen

Steen Bitsch

Udvikling i antal medarbejdere

Koncern

*Overtagelse af aktiemajoriteten i Adival.

**Overtagelse af aktiemajoriteten i DanVIt.

PODCAST
PODCAST
PODCAST
PODCAST

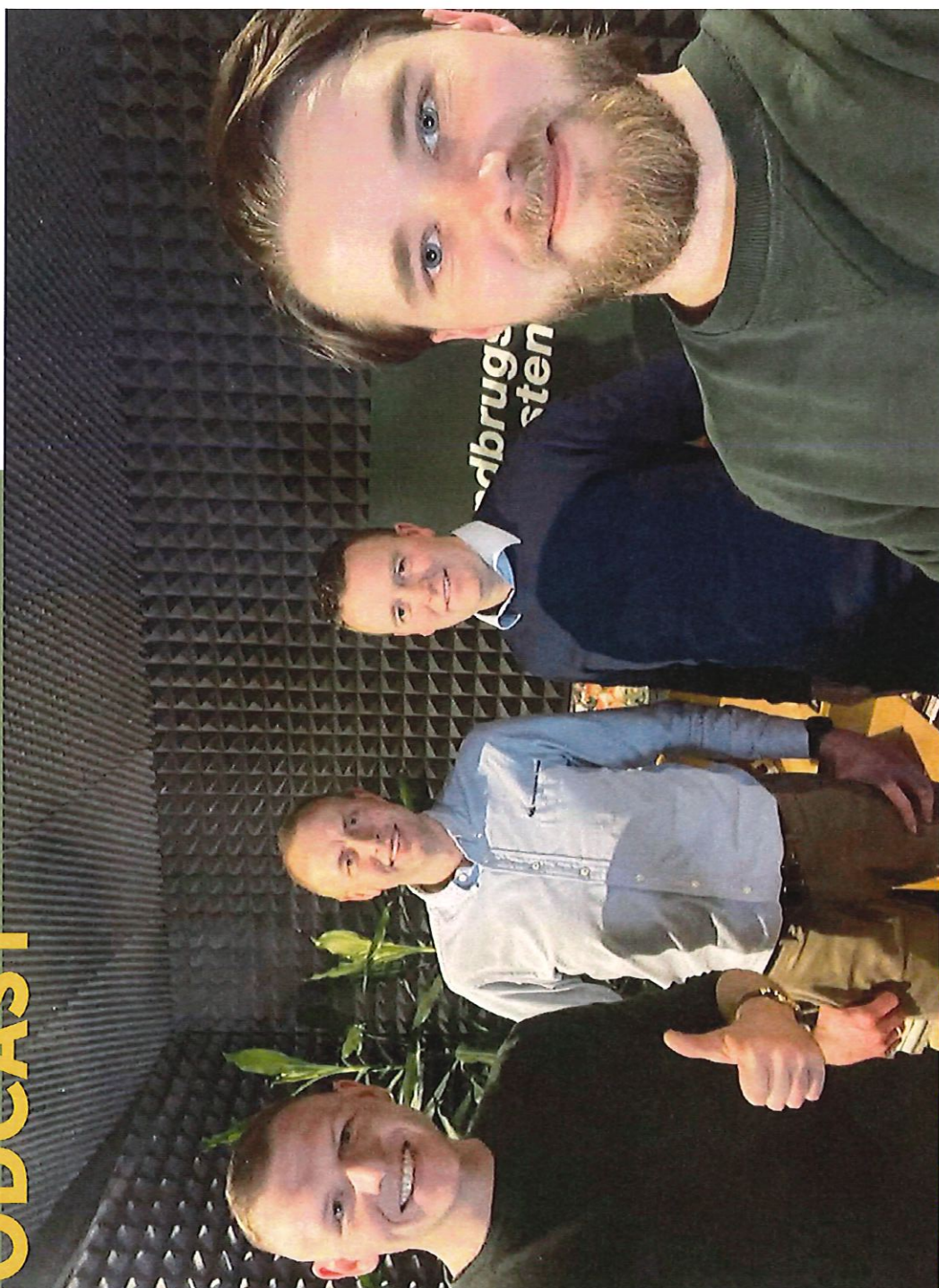
LANDBRUGS- PODCASTEN

Siden 2021 har VA været en mere eller mindre fast bestanddel af Landbrugspodcasten. Først som hyppige gæster i programmet Køerne i køerne og efterfølgende som medvært i hhv. det ugentlige program Grisen og det månedlige Markedsupdaten.

Samarbejdet med Landbrugspodcasten giver os mulighed for at udkomme på en platform, hvor flere tusinde landbrugstrelle interessenter lytter med hver eneste uge. Her går vi fagligt i dybden med højaktuelle emner, som præger hverdagen på staldgangen, i oplimeringsafdelingen i markedet eller et helt fjerde sted.

Udover at "fodre" lytterne med faglige input og underholdning er formålet med vores engagement i Landbrugs-podcasten at etablere en tættere relation til lytterne. Så VA bliver en endnu større del af målgruppens bevidsthed, hvilket er med til at skabe bedre forudsætninger for et samarbejde.

Som faste medvært har vi haft rig mulighed for at invitere en lang række kunder, samarbejdspartnere og øvrige interessenter i studiet, hvilket ligeledes har været med til at styrke relationerne til disse. Ydermere har vi bl.a. benyttet platformen til at promotere vores datterselskaber samt ikke mindst de mange fagligt kompetente medarbejdere, som er en del af VA's organisation.

ESG-rapport

I Vestjyllands Andel lever vi efter vores mantra: VSF - Vestjysk Sund Fornuft

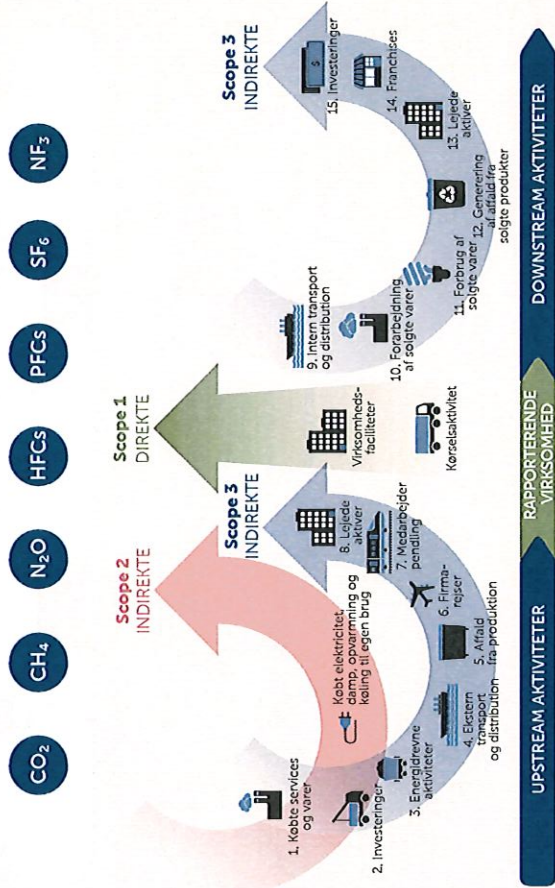
Denne rapport udgør den lovpålagte redegørelse for samfundsansvar jf. 1999.

VSF er grundprincipperne i alt, hvad vi foretager os. Det gælder også inden for bæredygtighedsindsatsen, hvor vi har ambitioner om at være en betydelig del af løsningen på fremtidens udfordringer. Ikke mindst hvad angår den igangværende grønne omstilling af dansk landbrug.

Bevæbnet med en god portion VSF har vi i år taget de indledende skridt til udarbejdelsen af en ESG-rapport, som fra 2024 bliver et lovkrav for en virksomhed af vores størrelse. Generelt betragter vi det som landbrugets – og herunder VA's – fremtidige licens til at producere og kunne fremvise dokumentation for f.eks. vores miljømæssige påvirkning. Såvel positivt som negativt. Mange af initiativerne på det område har vi arbejdet med i en lang årrække, men takket være et fremtidigt ESG-regnskab får omverdenen nu også større indsigt i de virksomhedsforhold, som knytter sig til forklænsen ESG:

Miljømæssige forhold (E – Environment)
 Sociale forhold (S – Social)
 Ledelsesmæssige forhold (G – Governance)

Med udgangspunkt i det første punkt Miljømæssige forhold har vi i VA udarbejdet en analyse, som følger den såkaldte GHG-protokol (GreenHouse Gas (drivhusgasser)). Denne deler en virksomheds emissioner op i scope 1, 2, og 3 og beskriver direkte og indirekte emissionskilder baseret på årlige aktivitetsdata fra virksomheden. Scope 1 omfatter aktiviteter, som stammer fra indirekte udladninger fra købt energi såsom fra firmabiler og oliefyld i produktionen, mens scope 2 omfatter købt energi af f.eks. el og varme. Scope 3 emissioner kan betragtes som alle andre emissionskilder, inklusive emissioner indlejret i virksomhedens værdikæde. Det gælder både up-stream og down-stream.

Figur: Greenhouse Gas Protocol

VA's formål med fremtidig ESG-rapportering er bl.a. at implementere et strategisk ledelsesværktøj, som kan danne grundlag for omkostningseffektive og klimarobuste beslutninger. Mens langt størstedelen af de virksomheder, der beskæftiger sig med ESG, udelukkende fokuserer på scope 1 og 2, er vi i VA gået skridtet videre og gået i dybden med scope 3. Ganske som ventet har analysearbejdet da også vist, at størstedelen af CO₂-reduktionspotentialet knytter sig til scope 3.

Scope 1: Direkte udledninger

VA's aktivitetsdata i scope 1 inkluderer bl.a. brændstof-forbrug i firmabiler. Herunder både dokumenteret køb af brændstof og kørselsgodtgørelse til personale, som har kørt i private biler i virksomhedens tjeneste. I scope 1 ses desuden opgørelsen over CO₂-emissionerne for gasforbrug (kubikmeter) samt olieforbrug (liter).

Beskrivelse	Mængde 2022/2023	Mængde 2021/2022	Enhed	Emmissionsfaktor	Enhed	kg CO ₂ e 2022/2023	kg CO ₂ e 2021/2022	Kilde
Gas	1.500.672	2.033.279	m ³	2,20	kg CO ₂ e/m ³	3.296.394	4.466.325	Energistyrelsen (2022)
Olie	677.322	208.308	L	2,66	kg CO ₂ e/L	1.800.199	553.645	Energistyrelsen (2022)
Lastbil (diesel)	1.118.838	1.145.403	L	2,69	kg CO ₂ e/L	3.011.912	3.083.425	DEFRA (2022)
Bi (diesel)	69.832	69.986	L	2,44	kg CO ₂ e/L	170.320	170.696	DEFRA (2022)
Maskineri (diesel)	171.493	174.757	L	2,44	kg CO ₂ e/L	418.271	426.232	DEFRA (2022)
Bi (benzin)	22.595	7.117	L	2,24	kg CO ₂ e/L	50.522	15.914	DEFRA (2022)
Bi (benzin)	245.203	280.036	km	0,15	kg CO ₂ e/km	35.898	40.997	DEFRA (2022)
Totalt emissioner						8.785.517	8.757.234	

Ud fra ovenstående data fremgår det tydeligt, at gas til produktionsapparatet samt dieselforbrug til lastbiltransport udgør de to største poster med CO₂-emissioner i scope 1. Grundet forsyningsituationen og gaspriserne himmelflugt i 2022 investerede VA i flere kombibrændere, som giver mulighed for at omlægge energikilden i produktionen fra gas til olie. Netop forbrug af olie er derfor steget markant i 2022/2023, hvilket dog kun i mindre grad har påvirket den samlede emission, som er steget fra 8.757.234 kg CO₂ i basissåret 2021/2022 til 8.785.517 kg CO₂ i 2022/2023. Det faktum, at VA-fabrikkerne samlet set har produceret mere

foder i 2022/2023 sammenlignet med 2021/2022, bekræfter dermed organisationens stigende fokus på miljøvenlige energiforbedringer. Da olie belaster CO₂ regnskabet 20% mere end gas, kører kombibrændere i skrivende stund igen på gas.

På "Søstjernefabrikken" i Kåstrup har vi ligeledes installeret en kombibrænder, som inden for nærmeste fremtid vil være i stand til at omlægge energikilden fra gas til brint. Dette sker i samarbejde med Evida og GreenLab, hvor vi har anlagt den første rørførte brintinfrastruktur i et testområde

og dermed taget et centralt forberedende skridt frem mod udvindingen af brintinfrastruktur i større skala i Danmark. Dette skridt er i fuld overensstemmelse med VA's ambitioner inden for den grønne omstilling og bidrager til at fortrænge flere fossile brændsler ved indirekte elektrificering.

Scope 2: Indirekte udledninger

VA's aktivitetsdata i scope 2 inkluderer indirekte udledninger fra indkøbt el (kWh) og varme (MWh).

Beskrivelse	Mængde 2022/2023	Mængde 2021/2022	Enhed	EF	Enhed	kg CO ₂ e 2022/2023	kg CO ₂ e 2021/2022	Kilde
Varme	18	18	MWh	68,3	kg CO ₂ e/MWh	1.195	1.229	Struer Energi (2022)
Varme	233	224	MWh	26,7	kg CO ₂ e/MWh	6.208	5.981	Verde (2022)
Elektricitet	20.979.995	21.036.625	kWh	0,41	kg CO ₂ e/kWh	8.643.758	8.667.090	Jysk Energi (2021)
						8.651.161	8.674.300	

21.036.625

Scope 1 + 2

17.454.678

17.431.534

So som det tydeligt fremgår, noterer el-forbruget sig for langt hovedparten af udledningerne i scope 2. Samtidig kan vi notere os, at forbruget faldt en anelse i 2022/2023, hvilket bl.a. skyldes den tørre høst i 2022, hvor kun beskedne mængder korn kom igennem vores tørrerier. I løbet af det kommende regnskabsår opses solceller på vores foderfabrik i Hee, hvilket forventes at kunne reducere forbruget af indkøbt el med 20% på denne lokation. Der overvejes også opstart af solceller på nogle af vores øvrige foderfabrikker, men der er endnu ikke givet investeringsligning til andre projekter. Ligesom det er tilfældet i scope 1 arbejder VA-organisationen også i scope 2 med at sikre energiforbedringer, som bidrager til en generel nedbringelse af koncernens CO₂-emissioner.

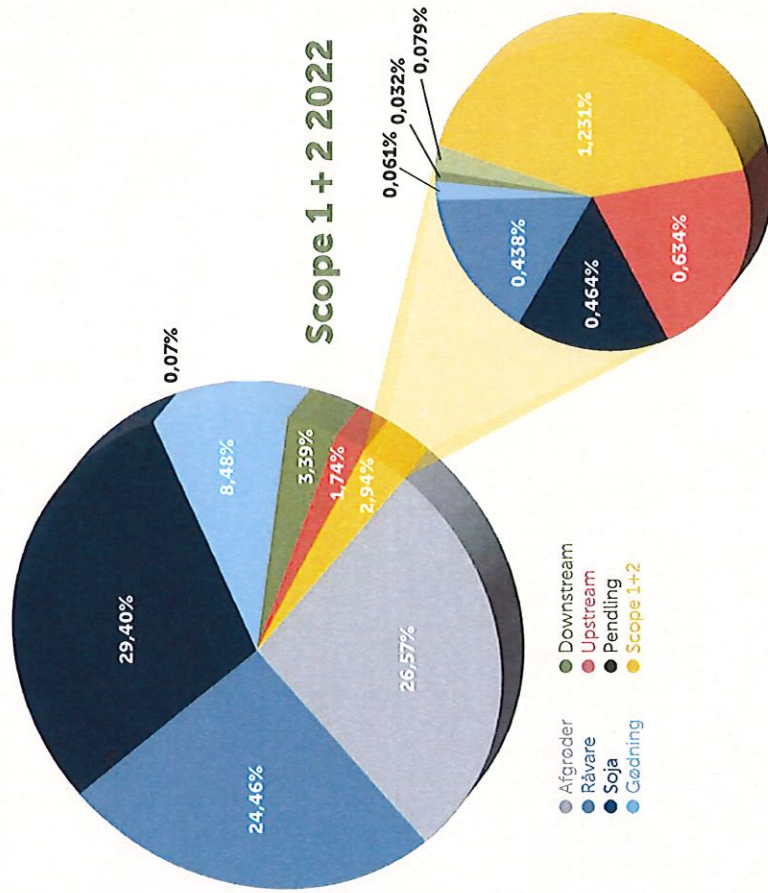

Scope 3: Værdikæde-relaterede samt scope 1 og 2 udelæggelser

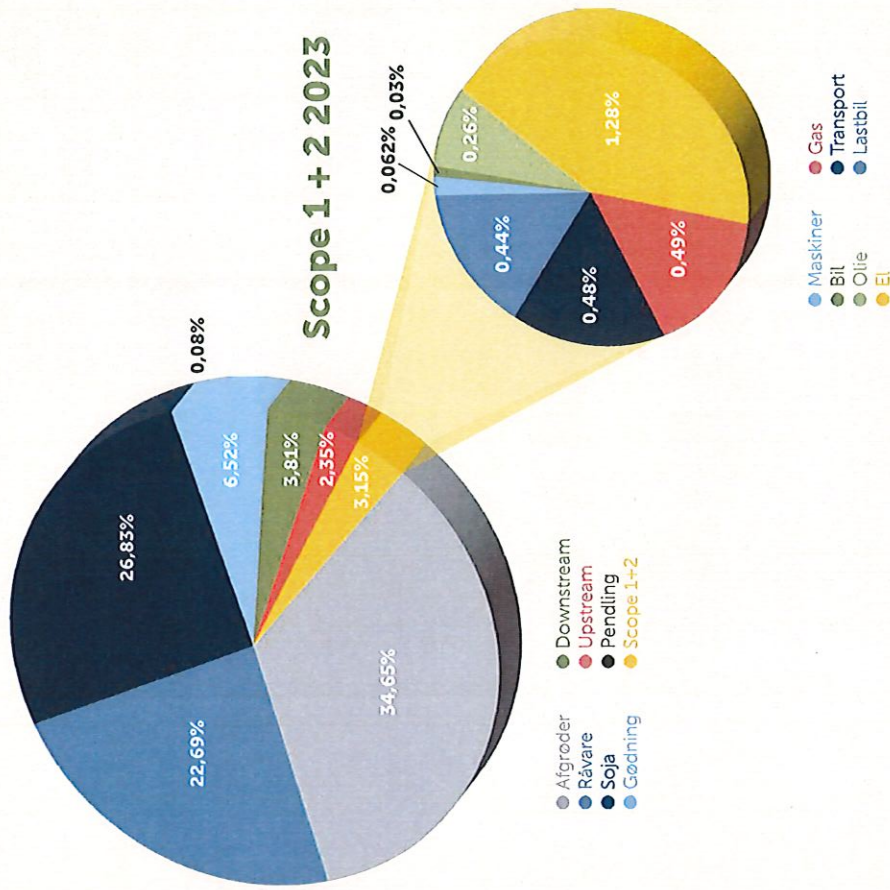
Som en konsekvens af at resultaterne i scope 3 udgør 96,85 % af de samlede CO₂-emissioner i VA-koncernen, anskuer vi i nedenstående diagrammer alle tre scopes på én gang.

I forbindelse med analyseprocessen har vi iht. GHG-protokollen vurderet, at kun de emissionskategorier, som bidrager aktivt til CO₂-regnskabet, er relevante for VA.

CO₂e Ton 2022

CO₂e Ton 2023

Som det tydeligt fremgår af diagrammerne, placerer de mest CO₂-udledende kategorier sig i scope 3, hvor afgrøder, råvarer og soja er de CO₂-mæssigt klar mest omkostningstunge. Det er almindeligt for vores branche, at forarbejdede råvarer tegner sig for det største CO₂-aftryk, og kun indkøbsmønstrer kan ændre dette.

Der arbejdes løbende på at sikre vores egne brands såsom KageMix, grasseprotein, søstjernemel, fiskeafskær osv. en såkaldt GLFI-værdi. Global Feed LCA Institute (GFLI) er et uafhængigt foderindustriinitiativ, der udvikler og formidler viden om bæredygtigt foder. En af aktiviteterne er at udvikle en foderdatabase til at understøtte en meningsfuld miljø-

vurdering af animalske produkter og stimulere en løbende forbedring af miljøet. Arbejdet med GLFI-værdisætning er en større, men ikke desto mindre vigtig proces, hvis vi skal fortsætte med at udvikle og opgradere restprodukter til foder. I samme forbindelse er det nærliggende at nævne, at råvarer palmefedt nu er taget ud af vores fabrikker, hvilket ligeledes vil bidrage positivt til CO₂-regnskabet på sigt.

Derudover forventer vi i det kommende regnskabsår at implementere et nyt logistiksystem, som kan bidrage til nedbringelse af CO₂-emissionerne under både upstream- og downstream-transport. Med dette system kan vi i endnu højere grad udnytte synergiele i vores lastbillede og sikre færre kørtte kilometer.

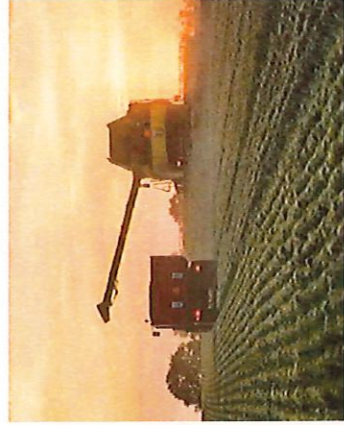
Sårligt set udledte VA 672.775 tons CO₂ ækv i regnskabsåret 2022/2023 mod 687.817 tons CO₂ ækv i basissåret 2021/22. Reduktionen af emissioner er naturligvis tilfredsstillende, men samtidig er vi enormt bevidste om fortsat at optimere på de indsamlede data og i den forbindelse forholde os kritisk til selvsamme og ikke mindst de emissionsfaktorer, der bruges. Generelt glæder vi os over at være godt i gang med implementeringen af et højaktuelt værktøj i form af ESG-regnskabet, som nu og fremadrettet er med til at give os et indblik i, hvilke dele af koncernen der er basis for at skabe forbedringer. Både hvad angår omkostningseffektivitet og CO₂-reduktionspotentialer.

Produktudvikling

VA er bevidst om at udvise ansvarlighed i forhold til det omgivende samfund og drive vores forretning på en måde, der søger at minimere negative påvirkninger og maksimere positiv værdi for mennesker, miljø og klima samt økonomi. Som leverandør af foderstoffer, gødning og øvrige grovvarerprodukter til vores kunder og medlemmer er VA en betydelig del af forsyningen til dansk landbrug. Derfor søger vi også konstant at udvikle løsninger, som kan mindske CO₂-udledningen og bidrage til den igangværende grønne omstilling i vores branche. Samtidig har vi høj fokus på at levere produkter og rådgivning, som kan fremme dyrevelfærd i landbruget.

Foderproduktion i dag

VA anvender biprodukter i stort set alle foderblandinger, f.eks. sojakrå, rapskager og solsikkeskrå. Det drejer sig om biprodukter fra oleiindustrien, som ikke egner sig til human ernæring. KageMix fra Adival har gennem mange år været fast bestanddel i kvæg-, pattedrisse- og smågrisefoder samt i high-end gødningsblandinger. Også rester fra mæglery, slagterier, byggerier og medicinalindustrien har høj værdi i foderblandinger til alle dyregrupper.

Med sigtemaskinen VA SizeMatters har vi desuden udviklet et værktøj, som bidrager positivt til grises trivsel og effektivitet. Takket være en kontrolleret og ensrettet formaling af vores foder, som dermed opnår den mest optimale partikelstørrelse for den respektive bedrift, mindsker vi produktionsspild. Samtidig skaber SizeMatters-formalningen bedre forudsætning for udviklingen af robuste grise

Foderproduktion i fremtiden

Dansk Protein Innovation har som mål, at op mod en tredjedel af importeret foderprotein inden for en kortere årrække erstattes med foderprotein baseret på danske proteinkilder. VAs fabrik i Kåstrup har netop til formål at producere dansk protein af invasive arter og restprodukter fra fiskeindustrien. I 2022/2023 kommer al protein til produktion af VA's økologiske foder herfra. Desuden engagerer vi os fortsat i udviklingen af danskproducerede sojabønner, som skal være med til at øge selvforsyningsgraden.

Derudover har VA i samarbejde med Ausumgaard, SEGES og RED Engineering og Automation, etableret Danmarks første gårdanlæg til bioraffinering af græs, hvor målet er at producere græsprotein til brug i foderproduktionen.

Det er et helt grundlæggende krav for Vestjyllands Andel at sikre en høj grad af fødevareresikkerhed. Dette sker igennem kontroller og certificeringer.

Miljø og klimainforhold

VA ser det som en kerneopgave at være medlemme behjælpelige med at kunne levere på klimadagsordenen samt at sørge for, at landbruget godskrives økonomien herfor. Derfor har vi bl.a. etableret selskaberne Danish Bio

Commodities og DBC Invest sammen med Jysk Energi, Langfristet Erhvervsfinansiering og HedeSelskabet.

Danish Bio Commodities sælger grønne biogas-certifikater for danske biogaselskaber og sørger for, at indtjeningen tilfalder biogaselskaberne og dermed de danske landmænd. DBC Invest er et investeringselskab, der finansierer nyetablerede biogaselskaber for at understøtte etableringen af biogaselskaber i Danmark og dermed udnyttelsen af biomasser fra landbruget.

Samtidig agter vi i VA at være vores kunder og andeishavere behjælpelige med at leve op til diverse klimakrav. Eksempelvis har Atria – med henblik på at reducere CO₂-udledningen – udsukket seks klimaindsatsområder til deres andelshavere. I forbindelse med sådanne og øvrige tiltag søger VA konstant at optimere vores produkter og viden, så vi i fællesskab kan sikre vores kunder og medlemmer så store forbedringer på området som muligt.

De største risici for negativ miljøpåvirkning ligger – som beskrevet under scope 3 – på importerede råvarer – heriblandt soja. VA følger branchestandarderne, herunder retningslinjerne for bæredygtig soja som beskrevet af FEFAC (den europæiske brancheforening for grovarevirksomheder). Derudover arbejder VA målrettet på at kunne producere protein lokalt i Danmark, hvilket indtil videre har givet udslag i de førnævnte proteinanlæg i hhv. Kåstrup og på Ausumgaard.

Arbejdet med at deklarerer CO₂-aftrykket på den enkelte foderblanding fortsætter, men er ikke i mål. Bl.a. fordi der endnu ikke er defineret standarder for CO₂-aftrykket på lokaltproduceret protein.

Indkøb af råvarer

VA arbejder kontinuerligt på at sikre, at råvareindkøb ikke kun vurderes ud fra økonomisk, men også miljø- og klimamæssig bæredygtighed. Vi anser det som vigtigt, at vi endnu højere grad bliver i stand til at forsyne vores kunder med lokalt producerede råvarer, hvilket underbygger VA's indsats på produktion af protein på basis af græs og maritimt produkter.

VA har igennem brancheforeningen DAKOFO i mange år arbejdet med at sikre ansvarligt indkøb af soja. I 2013 indgik branchen aftale med landbruget om at indkøbe soja på basis af seks indkøbskriterier. Siden har branchen deltaget aktivt i udviklingen af FEFAC's Soy Sourcing Guidelines (SSG), som blev lanceret i 2015. Med FEFAC's 2025-erklæring understøtter VA en samlet EU-tilgang til styrket fokus på at source ansvarlig soja, og stiller mod et mål om 100 % FEFAC compliant såvel som i 2025. I praksis betyder det, at

VA forpligter sig til gradvist, med 20 % årligt, at øge andelen af ansvarligt indkøbt soja under FEFAC's SSG-kriterier frem mod 2025.

Mål og politik for andelen af det underrepræsenterede køn i ledelsen

Bestyrelsen i VA forestår den overordnede ledelse af selskabet og konstituerer sig årligt med formand og næstformand. Bestyrelsen vælges blandt VA's 50 repræsentantskabsmedlemmer, som alle er medlemmer af foreningen og vælges på generalforsamlingen for en toårig periode med mulighed for genvalg. Desuden vælger medarbejderne fire medlemmer til repræsentantskabet, som dermed i alt består af 54 medlemmer. 10 af disse samt ét eksternt medlem godkendt af bestyrelse og repræsentantskab og én medarbejderrepræsentant udgør VA's bestyrelse.

Der er i 2022/2023 ét kvindeligt medlem af bestyrelsen svarende til 8,33 %. Dermed opfyldes de hidtidige mål om minimum ét kvindeligt bestyrelsesmedlem inden 2025.

Det er VA's målsætning, at der inden 2030 er minimum to kvinder i bestyrelsen.

Som medlem optages driftsenheder m.fl., der anvender varer inden for foreningens varesortiment, primært i primærlandbruget, som traditionelt er ejet af mænd. Ifølge Danmarks Statistik er 5 % af landbrugsjorden i 2020 ejet af kvinder.

Der er i 2022/2023 fire kvinder i repræsentantskabet, heraf tre fra medlemsiden, svarende til 7,4% af repræsentantskabsmedlemmerne. Selskabets bestyrelse kan kun i ringe omfang påvirke de lokale medlemsprocedurer, men opfordrer til, at kvindelige medlemmer opstiller til repræsentantskabsvalg. Det er VA's målsætning, at 50 % af medarbejderrepræsentanterne inden 2030 er kvinder.

Vestjyllands Andel mener, at mangfoldighed blandt medarbejdere, herunder en mere ligelig fordeling af kønne, bidrager positivt til arbejdsmiljøet og kan medvirke til at styrke virksomhedens performance og konkurrenceevne. VA vil således arbejde på at skabe balance mellem kønne i virksomheden ved at øge fokus på ligestilling for at opnå mere ligelig fordeling i den øverste daglige ledelse, styregruppen. Status ved udgangen af 2022/2023 er, at to medarbejdere i styregruppen er kvinder svarende til 22 % af styregruppen. Det er VA's målsætning, at der inden 2030 er mindst 33 % kvinder i styregruppen. VA vil i forbindelse med ansættelse af ledende medarbejdere have fokus på at øge andelen af kvinder og sørger så vidt muligt for, at begge køn er

repræsenteret i den sidste del af rekrutteringsprocessen. VA ansætter dog som hidtil ledere under den præmis, at den mest kvalificerede kandidat ansættes uanset køn.

Sociale forhold og medarbejderforhold

VA er afhængig af dygtige og dedikerede medarbejdere, og derfor ønsker vi at skabe de bedst mulige forhold for hver af disse – såvel fysisk som socialt. Medarbejdertrivsel udgør derfor det væsentligste fokus inden for CSR-området. I den forbindelse varetager vores arbejdsmiljøorganisation en vigtig rolle med henblik på at skabe gode og trygge rammer for den enkelte samt holde antallet af arbejdsulykker på et minimum. Alle arbejdsulykker eller nærvæd-ulykker skal registreres, og her udføres et indberetningskema til Arbejdstilsynet og forsikringselskabet. Det handler både om at forebygge, at det ikke sker igen samt at sikre den eller de involverede medarbejdere forsikringsmæssigt.

Alle VA-medarbejdere er desuden omfattet af en sundhedsforsikring, som tilbyder både fysisk og psykisk behandling samt diverse muligheder for kompetent rådgivning. For at sikre medarbejernes trivsel gennemføres via APV løbende trivselsundersøgelser, senest i december 2020. Ydermere er den enkelte medarbejders trivsel et fast punkt i den årlige MUS-samtale.

Derudover blev der i juni 2022 indført en whistleblow-ordning på koncernniveau, hvor medarbejdere og interessenter på fortrolig vis kan indberette alvorlige forhold, der f.eks. sætter medarbejdertrivslen i fare. VA har i skrivende stund ikke modtaget nogen indberetninger.

Som en del af arbejdet med at løfte sit sociale ansvar tager VA gerne imod både praktikanter og elever. Vi arbejder for at hjælpe udsatte borgere tilbage på arbejdsmarkedet og etablerer løbende både fleksjobansættelser og praktikophold. Flere praktikantforløb har resulteret i efterfølgende

ansættelse efter et godt samarbejde. Desuden er VA engageret i projektet 'Unge på broen', hvor vi i samarbejde med UCRS og Ringkøbing-Skjern Kommune hjælper unge, som af den ene eller anden årsag har udfordringer i livet, med at blive klar til uddannelse og/eller arbejde.

VA er bevidst om sit ansvar for at uddanne faglærte medarbejdere til branchen og etablerede i 2018 et elevuddannelsesforløb for en gruppe af ufraglærte procesoperatører på tværs af fabrikkene. Disse medarbejdere afsluttede deres uddannelse til faglærte procesoperatører i regnskabsåret 2021/2022 og er efterfølgende blevet fastansat i virksomheden. VA har ved regnskabsårets afslutning to chaufføreløvere. Det er vores mål fortsat at uddanne elever, og ufraglærte medarbejdere opfordres til at uddanne sig til faglærte i virksomheden.

VA støtter endvidere det lokale foreningsliv i vores virksomhedsområde med sponsoreret af forskellig slags.

Menneskerettigheder

VA følger FN's til enhver tid gældende retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv (UN Guiding Principles on Business and Human Rights) og tolererer ikke overtrædelser af menneskerettighederne.

For at sikre dette læner VA sig op ad branchestandarder – f.eks. for importeret soja fra Sydamerika – da det vurderes, at de største risici ligger på tilvebringselen af importerede råvarer. Ligeledes er importen fra Rusland sat på pause efter invasionen af Ukraine. Vi insisterer på at leve op til en ansvarlig virksomhedsadfærd og har samtidig en naturlig forventning om, at vores leverandører gør det samme. Vi følger løbende op på vores leverandører, og det har ikke givet anledning til bemærkninger i regnskabsåret 2022/2023.

Lokalt varetager VA 100% medlemmernes interesser og er således fortsat en rendyrket andelsforening.

Antikorruption

VA afstår fra enhver form for korruption og bestikkelse foretaget med henblik på at øve uretmæssig indflydelse ift. en given beslutningsproces. Vi afstår desuden selv fra at modtage eller acceptere nogen form for korruption og bestikkelse. Vi anser risikoen for begrænset og primært relateret til vores leverandørsamarbejder. Dette område indgår derfor ligeledes i vores løbende vurdering af leverandørsamarbejder, hvilket ikke har givet anledning til bemærkninger i 2022/2023.

Som nævnt etablerede vi i 2022 en whistleblowordning, som giver alle medarbejdere, medlemmer og andre interessenter mulighed for at anmeldte forholdinger om kriminelle handlinger eller andet, der ikke lever op til de værdier, som VA er grundlagt på. Herunder at det selvfølgelig er uacceptabelt at modtage bestikkelse eller foretage anden form for korruption. VA vurderer ikke, at Covid-19-pandemien har udgjort en væsentlig risiko for ikke-finansielle forhold, hvorfor der ikke er udarbejdet nogen politik eller handlinger i forbindelse hermed.

Databeskyttelsesforordning/GDPR

VA er fortsat fokus på at efterleve kravene fra EU's Databeskyttelsesforordning (General Data Protection Regulation). VA's GDPR-arbejdsgruppe arbejder kontinuerligt med opgaven for at sikre, at samtlige arbejdsprocesser i virksomheden, hvor der behandles personoplysninger, lever op til forordningen. Derfor har vi bl.a. indgået aftale med Comply Cloud, der sikrer, at alle GDPR-dokumenter til alle tider er opdaterede iht. gældende lovgivning og forordning.

Dataetik

Vi vil sikre overholdelse af gældende databeskyttelseslove og har et stærkt fokus på principperne om selvbestemmelse, menneskelig værdighed, ansvar, lighed og retfærdighed, progressivitet og mangfoldighed generelt.

Vi er i skrivende stund i gang med at afdrække, hvordan VA bliver kompatibel i forhold til NIS2 (Network and Information Security).

NIS2-direktivet er EU's seneste politik, der har til formål at forbedre medlemslandenes kollektive IT-sikkerhed. Den trådte i kraft i januar 2023, og alle relevante organisationer forventes at overholde de nye krav fra den 18. oktober 2024. NIS2-direktivet vil sikre, at alle organisationer, der tjener en væsentlig funktion i samfundet, har et højt IT-sikkerhedsniveau.

I tæt samarbejde med revisionselskabet EY søger vi at afklare omfanget for VA. Den kommende tid anvender vi til på at komme i mål med interne procedurer m.m., der nu måtte mangle i forhold til NIS2.

Risikostyring

Som led i VA's aktivitet handler vi store mængder foder, afgrøder og godning, som er udsat for en markedsfølsom eksponering overfor pris. VA har en afdekningspolitik, som

sikrer, at koncernen løbende monitorerer risici og afdrækker priserne på køb og salg af produkter og afgrøder.

Afdækningen sikres ved en kombination af fysiske og finansielle kontrakter. Det er bestyrelsen, som træffer beslutningen om den tilfaldte eksponering, og der foretages løbende rapportering til bestyrelsen over den aktuelle eksponering. VA sikrer endvidere relaterede valutarisici som led i afdekningspolitikken.

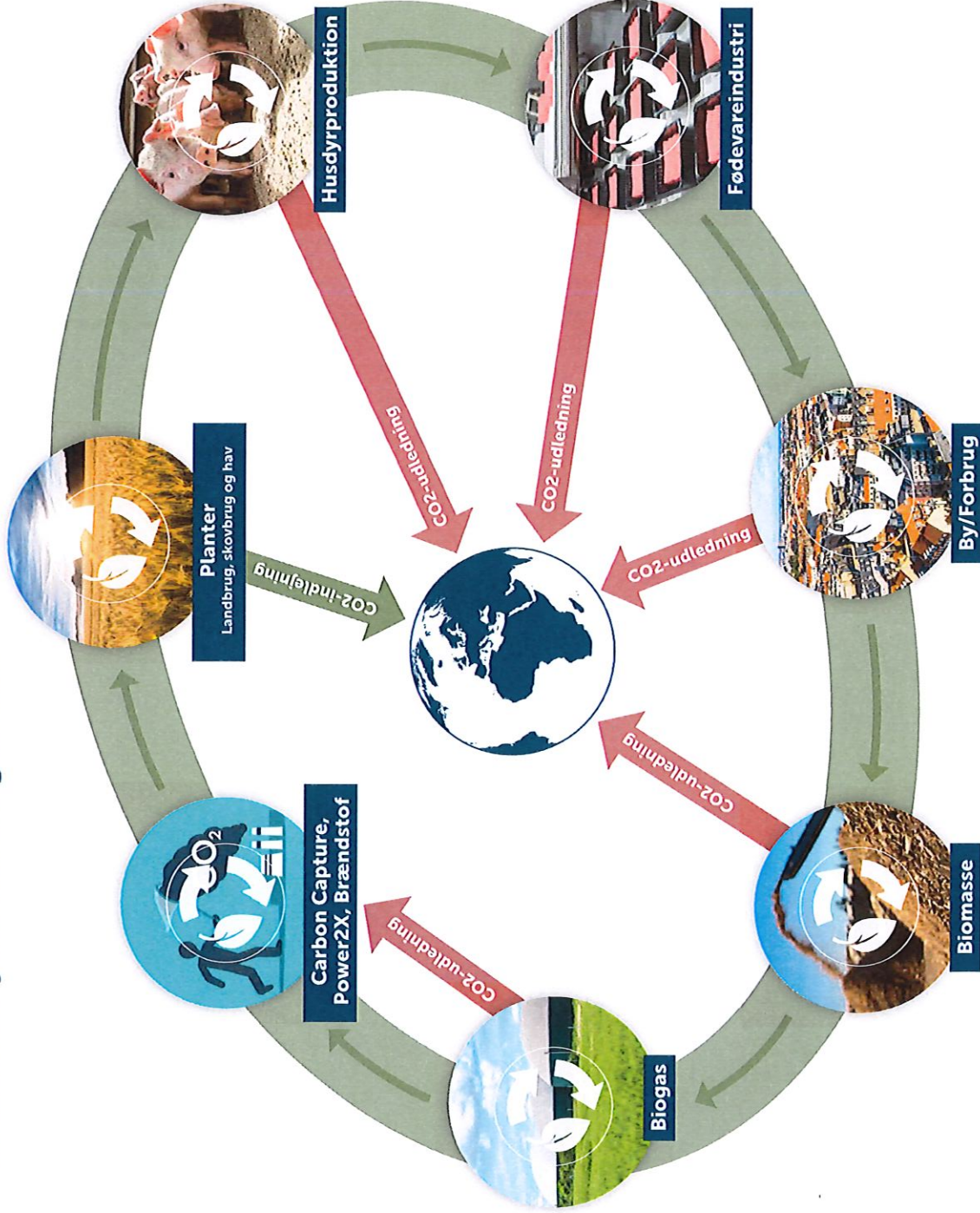
Fremtidige ESG-målsætninger

I takt med et intensiveret fokus på ESG-rapportering har vi selv sagt fået et større indblik i, hvilke miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold vi som organisation har mulighed for at påvirke i positiv retning. Især på førstnævnte område har vi takket være solid dataindsamling skabt et stærkt grundlag for VA's fremtidige rapportering, som i sidste ende skal bidrage til en øget reduktion af vores CO2-emissioner. Samtidig er ESG-rapporteringen med til at sikre større transparens i vores fælles virksomhed, hvilket vi i høj grad ønsker at medvirke til.

Selvom vi kan glæde os over at have reduceret vores samlede CO2-emissioner i det forgangne regnskabsår er denne fremgang naturligvis langt fra tilstrækkelig. Med udgangspunkt i Parisaftalen fra 2015, hvor FN's 196 medlemslande grundlagde et fælles mål om at begrænse fremtidige temperaturstigninger til 1,5°C, har vi et medansvar for at efterleve denne målsætning. Derfor er det også altafgørende, at vi fra VA's side anvender de indsamlede data til at opsætte ambitioner, men realistiske mål for vores fremtidige CO2-emissioner og tilhørende reduktionspotentiale.

Dette intensiverede fokus på målsætninger er naturligvis også gældende for vores sociale og ledelsesmæssige forhold, hvorunder vi allerede har defineret flere mål. Arbejdet hermed er påbegyndt af bestyrelsen og direktionen, som i tæt samarbejde vil definere en fremtidig strategi for, hvordan VA skaber den mest omkostningseffektive virksomhed fremadrettet. Såvel økonomisk som klimamæssigt.

Al aktivitet udleder CO₂... Det er et faktum!

Desto vigtigere er det derfor, at vi passer godt på vores planter. De eneste elementer på planeten, som kan indlejre CO₂.

Fotosyntesens effektivitet er ganske unik, når det gælder om at suge CO₂ ud af atmosfæren. Eksempelvis indlejrer en hvedemark i gennemsnit 20,4 tons CO₂ pr. hektar.

I Vestjyllands Andel er vi af den overbevisning, at dansk landbrug i endnu højere grad bør krediteres for den enorme mængde CO₂-indlejring, som erhvervet bidrager med. Jo mere CO₂ landbruget indlejrer, des mindre stiger temperaturen.

Herunder har vi i Vestjyllands Andel stor fokus på såkaldt kaskadeudnyttelse af biogen CO₂. Med vores produkter og rådgivning ønsker vi at indgå i et biocirkulært system, som bidrager til at skabe endnu større bæredygtighed i vores branche - også økonomisk!

- Derfor engagerer vi os i biogasproduktion
- Derfor udvikler vi lokalt producerede proteiner
- Derfor anvender vi restprodukter fra fødevarer
- Derfor fokuserer vi på fremtidens energikilder

Danske landmænd sidder potentielt på en uudnyttet guldgrube, fordi der fremadrettet kan blive stor efterspørgsel på den biogene CO₂ til anvendelse i Power-to-X-anlæg. Vi står med en helt afgørende mulighed for at skabe en positiv fortælling om dansk landbrug, som skal bære vores erhverv ind i det næste århundrede. I dén fortælling ønsker Vestjyllands Andel at indtage en hovedrolle. Det har vi både evnen og pligten til.

Kernefortælling

VA er et rendyrket andelsselskab – og det skal vores medlemmer kunne mærke. Vi stræber efter at levere produkter, viden og rådgivning, der hjælper og udvikler vores kunders forretning.

Hos VA sætter vi en ære i at arbejde med en kort vej fra tanke til handling. Med en smidig organisation, er vi altid klar til at møde markedernes udsving – hurtigt og effektivt.

Vi vil udvise fagligt mod, når vi løser udfordringer for vores kunder og for branchen. Vi giver vores medarbejdere ansvar, viden og arbejdsrum til at træffe beslutninger.

Vi søger altid at styrke partnerskabet med vores medlemmer, leverandører, producenter og forskning. Herigennem sikrer vi vores solide fundament inden for innovation og udvikling.

Vi vil udbygge vores føreposition inden for bæredygtighed og økologi, og vi vil sætte en dagsorden inden for de nye muligheder, det giver vores branche – og i samfundet som helhed. Men det vigtigste er, at det vi leverer, virker i virkeligheden.

Det er det vi kalder for **praktisk innovation.**

Overskudsudlodning

Varegruppe: Sats pr. ton

Køb:	
Maltbyg	20 kr.
Raps	50 kr.
Øvrige marktagrøder	5 kr.
Salg:	
Råvarer	15 kr.
Såseed	175 kr.
Majsfrø	10 kr. pr. unit
Mineraler	200 kr.
Foderbl. konventionelt	40 kr.
Foderbl. økologisk	40 kr.
Goedning	75 kr.
Agrodiesel	150 kr.
Transportleasel	150 kr.
Mælk til fødetilskud	200 kr.
Veterinærartikler	3,0%
Planteværn	3,0%
Markfrø	3,0%
Byg hybrid	20 kr. pr. unit
Rug hybrid	20 kr. pr. unit
Bælgplanter hybrid	20 kr. pr. unit
Rapsfrø hybrid	100 kr. pr. unit
Råvaredisponering	
Transportleasel	25 kr.
Råvarer til foder	5 kr.
Råvarer	5 kr.

Af udlodning til medlemmer indstilles, at der hensættes

- 30 % på andelskapital 1 Er medlemmets ansvarlige andelskapital, som skal udgøre 5% af gennemsnittet for de sidste 3 års køb, minimum kr. 10.000 - maksimum kr. 100.000, ikke fyldt op, indsættes op til 30% af overskuddet til andelskapital 1, resten overføres til handelskontoen.
- 35 % på andelskapital 2 Er medlemmets samlede andelskapital på andelskapital 1 og 2, som maksimum kan udgøre kr. 500.000, ikke fyldt op, indsættes op til 35% af overskuddet til andelskapital 2, resten overføres til handelskontoen.
- 35 % på handelskontoen De resterende 35% af overskuddet overføres til handelskontoen. Indestående på andelskapital 1 og 2 forrentes med 2,0% p.a.

Hoved- og nøgletal

Koncern

mio. kr.	2022/23	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19
Hovedtal					
Nettoomsætning	3.651	2.790	2.301	2.283	2.192
Bruttoresultat	302	235	222	221	197
Resultat af primær drift	60	33	26	47	43
Resultat af kapitalandele	84	83	50	35	57
Resultat af finansielle poster	-26	2	-4	-3	-6
Årets resultat	113	106	68	69	85
Balancesum	2.492	2.244	1.960	1.859	1.790
Investeringer i materielle anlægsaktiver	-66	-66	-30	-115	-32
Egenkapital	1.428	1.100	1.007	995	993
Pengestrømme fra driftsaktiviteten	-46	-93	53	89	91
Pengestrømme til investeringsaktiviteten	-107	-78	-73	-41	-50
Pengestrømme fra finansieringsaktiviteten	-39	-8	-42	-43	-32
Pengestrøm i alt	-192	-179	-62	5	9
Nøgletal					
Overskudsgrad	1,7 %	1,0 %	1,3 %	2,0 %	2,0 %
Bruttomargin	8,5 %	8,4 %	9,6 %	9,7 %	9,0 %
Solldietsgrad	48,5 %	49,0 %	51,4 %	53,5 %	55,5 %
Egenkapitalforrentning	9,8 %	10,1 %	6,7 %	7,1 %	8,8 %
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	262	256	249	216	182

De i hoved- og nøgletaloversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Resultat af primær drift	Resultat før finansielle poster +/-
Overskudsgrad	Andre driftsindtægter og andre driftsomskostninger
Bruttomargin	Driftsresultat (EBIT) x 100
Solldietsgrad	Nettoomsætning
Egenkapitalforrentning	Bruttoresultat x 100
	Nettoomsætning
	Egenkapital ekskl. minoritetsint., ultimo x 100
	Passiver i alt, ultimo
	Årets resultat efter skat ekskl. minoritetsint. x 100
	Gennemsnitlig egenkapital ekskl. minoritetsint.

Resultatopgørelse og balance

Resultatopgørelse

Note	t.kr.	Koncern			Modervirksomhed
		2022/23	2021/22	2022/23	
3	Nettoomsætning	3.650.572	2.790.415	3.505.523	2.727.867
	Produktionsomkostninger	-3.348.777	-2.555.347	-3.242.333	-2.517.155
	Bruttoresultat	301.795	235.068	263.190	210.712
	Distributionsomkostninger	-185.550	-165.398	-179.525	-158.431
4	Administrations-omkostninger	-56.249	-36.782	-36.369	-31.997
	Resultat af primær drift	59.996	32.888	47.296	20.284
	Andre driftsindtægter	4.117	3.214	6.437	5.520
	Andre driftsomsomkostninger	-536	-7.099	-478	-7.025
	Resultat før finansielle poster	63.577	29.003	53.255	18.779
	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	4.622	6.136
	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	83.993	82.616	83.993	82.616
	Indtægter af andre kapitalandele, værdipapirer og tilgodehavender, der er anlagssaktiver	-3	355	-3	355
5	Finansielle indtægter	1.187	8.957	1.268	8.872
6	Finansielle omkostninger	-27.565	-6.894	-26.879	-6.704
	Resultat før skat	121.189	114.037	116.256	110.054
7	Skat af årets resultat	-8.572	-8.257	-6.144	-5.634
	Årets resultat	112.617	105.780	110.112	104.420
	Koncernens resultat fordeler sig således:				
	Vestjyllands Andel A.m.b.A	110.112	104.420		
	Minoritetsinteresser	2.505	1.360		
	Årets resultat	112.617	105.780		

Balance

Note	t.kr.	Koncern			Modervirksomhed
		2022/23	2021/22	2022/23	
	AKTIVER				
	Anlægsaktiver				
	Immaterielle anlægsaktiver				
8	Færdiggjorte udviklingsprojekter	41.332	47.793	40.753	47.414
	Goodwill	16.926	13.840	935	1.421
	Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	11.519	7.324	9.979	7.324
		69.777	68.957	51.667	56.159
9	Materielle anlægsaktiver				
	Grunde og bygninger	216.919	233.708	196.851	212.536
	Produktionsanlæg og maskiner	70.803	58.007	65.403	51.755
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	42.927	37.321	39.137	34.802
	Indretning af lejede lokaler	721	188	0	0
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	34.024	15.341	32.051	15.341
		365.394	344.565	333.442	314.434
10	Finansielle anlægsaktiver				
	Kapitalandele i dattervirksomheder	0	0	34.561	23.753
	Tilgodehavender hos dattervirksomheder	0	0	3.105	3.000
	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.255.498	1.134.217	1.255.498	1.134.217
	Andre værdipapirer og kapitalandele	6.167	1.800	5.814	1.447
	Deposita, finansielle anlægsaktiver	119	0	0	0
		1.261.784	1.136.017	1.298.978	1.162.417
	Anlægsaktiver i alt	1.696.955	1.549.539	1.684.087	1.533.010
	Omsætningsaktiver				
	Varebeholdninger	424.105	349.857	406.166	334.734
	Råvarer og hjælpematerialer	424.105	349.857	406.166	334.734
	Tilgodehavender				
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	313.459	306.095	303.305	300.997
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	5.055	6.480
	Tilgodehavende selskabskat	329	508	0	0
	Andre tilgodehavender	24.397	32.989	23.800	32.841
	Periodeafgrænsningsposter	18.983	3.411	18.105	3.263
		357.168	343.003	350.265	343.581
	Likvide beholdninger	13.486	1.333	5.700	809
	Omsætningsaktiver i alt	794.759	694.193	762.131	679.124
	AKTIVER I ALT	2.491.714	2.243.732	2.446.218	2.212.134

Balance

Note	t.kr.	Koncern			Modervirksomhed		
		2022/23	2021/22	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
		PASSIVER					
		241.641	230.864	241.641	230.864	230.864	230.864
		574.267	488.052	556.060	466.513	466.513	466.513
		47.895	54.394	47.895	54.394	54.394	54.394
		28.188	-2.321	28.188	-2.321	-2.321	-2.321
		263.865	287.532	288.072	308.317	308.317	308.317
		46.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
		1.201.856	1.098.521	1.201.856	1.097.767	1.097.767	1.097.767
		6.385	1.291	0	0	0	0
		1.208.241	1.099.812	1.201.856	1.097.767	1.097.767	1.097.767
		Hensatte forpligtelser					
		595	822	0	0	0	0
		1.000	0	0	0	0	0
		1.595	822	0	0	0	0
		Hensatte forpligtelser i alt					
		1.595	822	0	0	0	0
		Gældsforpligtelser					
		107.257	107.730	96.251	96.362	96.362	96.362
		31.888	26.028	29.784	25.232	25.232	25.232
		2.759	0	0	0	0	0
		43	7	0	0	0	0
		141.947	133.765	126.035	121.594	121.594	121.594
		Kortfristede gældsforpligtelser					
		11.882	9.656	10.861	8.767	8.767	8.767
		565.115	361.227	555.782	354.193	354.193	354.193
		346.573	419.063	345.589	418.082	418.082	418.082
		174.074	165.903	166.895	161.529	161.529	161.529
		0	0	319	372	372	372
		8.141	8.401	6.400	6.608	6.608	6.608
		32.367	44.808	31.078	43.222	43.222	43.222
		1.779	275	1.403	0	0	0
		1.139.931	1.009.333	1.118.327	992.773	992.773	992.773
		1.281.878	1.143.098	1.244.362	1.114.367	1.114.367	1.114.367
		2.491.714	2.243.732	2.446.218	2.212.134	2.212.134	2.212.134
		PASSIVER I ALT					
		1 Anvendt regnskabspraksis					
		2 Begivenheder efter balancen					
		14 Personaleomkostninger					
		15 Kontraktlige forpligtelser og eventualposter m.v.					
		16 Sikkerhedsstillelser					
		17 Nærstående parter					
		18 Resultatdisponering					

Egenkapitalopgørelse

Note	t.kr.	Andelskapital	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	Reserve for udviklingsomkostninger	Reserve for sikringstransaktioner	Overført resultat	Forsædet udbytte	Minoritetsinteresser	Egenkapital i alt
Koncern:									
		216.239	401.705	61.090	-23.160	311.157	40.400	-69	1.007.362
		14.625	0	0	0	269	0	0	14.894
		0	95.171	-6.696	0	-24.055	40.000	1.360	105.780
		0	0	0	0	161	-161	0	0
		0	-8.824	0	0	0	0	0	-8.824
		0	0	0	20.839	0	0	0	20.839
		0	0	0	0	0	-40.239	0	-40.239
		230.864	488.052	54.394	-2.321	287.552	40.000	1.291	1.099.812
		10.777	0	0	0	196	0	0	10.973
		0	94.534	-6.499	0	-23.863	46.000	2.505	112.677
		0	-8.319	0	0	0	0	0	-8.319
		0	0	0	30.509	0	0	0	30.509
		0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	-40.000	2.849	-40.360
		241.641	574.267	47.895	28.188	263.865	46.000	6.385	1.201.856
		216.239	400.716	61.090	-23.160	311.157	40.400	-69	1.006.442
		14.625	0	0	0	269	0	0	14.894
		0	74.386	-6.696	0	-3.270	40.000	1.360	104.420
		0	0	0	0	161	-161	0	0
		0	-8.599	0	0	0	0	0	-8.589
		0	0	0	20.839	0	0	0	20.839
		0	0	0	0	0	-40.239	0	-40.239
		230.864	466.513	54.394	-2.321	308.317	40.000	1.097.767	1.097.767
		10.777	0	0	0	196	0	0	10.973
		0	97.052	-6.499	0	-26.441	46.000	2.505	110.112
		0	-7.505	0	0	0	0	0	-7.505
		0	0	0	30.509	0	0	0	30.509
		0	0	0	0	0	-40.000	0	-40.000
		241.641	556.060	47.895	28.188	282.072	46.000	6.385	1.201.856

Modervirksomhed:

Note	t.kr.	Andelskapital	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	Reserve for udviklingsomkostninger	Reserve for sikringstransaktioner	Overført resultat	Forsædet udbytte	Minoritetsinteresser	Egenkapital i alt
		216.239	400.716	61.090	-23.160	311.157	40.400	-69	1.006.442
		14.625	0	0	0	269	0	0	14.894
		0	74.386	-6.696	0	-3.270	40.000	1.360	104.420
		0	0	0	0	161	-161	0	0
		0	-8.599	0	0	0	0	0	-8.589
		0	0	0	20.839	0	0	0	20.839
		0	0	0	0	0	-40.239	0	-40.239
		230.864	466.513	54.394	-2.321	308.317	40.000	1.097.767	1.097.767
		10.777	0	0	0	196	0	0	10.973
		0	97.052	-6.499	0	-26.441	46.000	2.505	110.112
		0	-7.505	0	0	0	0	0	-7.505
		0	0	0	30.509	0	0	0	30.509
		0	0	0	0	0	-40.000	0	-40.000
		241.641	556.060	47.895	28.188	282.072	46.000	6.385	1.201.856

Pengestrømsopgørelse

Koncern

Note	L.kr.	2022/23	2021/22
19	Årets resultat Reguleringer	112.617 6.009	105.780 -43.336
20	Pengestrømme fra primær drift for ændring i driftskapital / Ændring i driftskapital	118.626 -131.985	62.444 -149.871
	Pengestrømme fra primær drift Renteindbetalinger m.v. Renteudbetalinger m.v. Betalt selskabskat	-13.359 1.187 -27.565 -6.121	-87.427 8.957 -6.894 -7.888
	Pengestrømme fra driftsaktivitet	-45.858	-93.252
	Køb af immaterielle anlægsaktiver Køb af materielle anlægsaktiver Salg af materielle anlægsaktiver Køb af finansielle anlægsaktiver Salg af finansielle anlægsaktiver Modtagne udbytter fra associerede virksomheder	-4.845 -49.009 1.531 -80.492 22.449 3.141	-7.069 -57.398 425 -17.401 0 3.036
	Pengestrømme til investeringsaktivitet	-107.225	-78.407
	Betalt udbytte Provenue ved optagelse af gæld til kreditinstitutter Afdrag på gæld til realkreditinstitutter Afdrag på leasingforpligtelser (finansiel leasing) Indskud andelskapital	-40.360 0 -688 -6.577 10.973	-40.240 108.790 -83.924 -7.591 14.625
	Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-38.652	-6.340
	Årets pengestrøm Likvider 1. juli	-191.735 -359.894	-179.999 -179.895
21	Likvider 30. juni	-551.629	-359.894

Note 1: Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Vestjyllands Andel A.m.b.A for 2022/23 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store klasse C-virksomheder.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Præsentationsvaluta

Årsregnskabet er aflagt i danske kroner (t.kr.).

Koncernregnskabet

Bestemmende indflydelse

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de tilknyttede virksomheder, hvori modervirksomheden har bestemmende indflydelse (kontrol).

Bestemmende indflydelse er betøjelsen til at styre en tilknyttet virksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger. Derudover stilles der krav om muligheden for at opnå et økonomisk afkast af investeringen.

Ved vurderingen af, om modervirksomheden besidder bestemmende indflydelse, tages ligeledes hensyn til de facto-kontrol.

Ekstensen af potentielle stemmerettigheder, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres til yderligere stemmerettigheder, tages med i vurderingen af, om en virksomhed kan opnå betøjelsen til at styre en anden virksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger.

Betydelig indflydelse

Virksomheder, hvori koncernen kan udøve betydelig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse antages at foreligge, når modervirksomheden direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 % af stemmerettighederne eller koncernen vurderes at opnå betydelig indflydelse gennem ledelsesposter, men der ikke foreligger bestemmende indflydelse.

Ekstensen af potentielle stemmerettigheder, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres til stemmerettigheder, medtages i vurderingen af, om der foreligger betydelig indflydelse.

Koncernregnskabsudarbejdelse

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomhedens og de enkelte tilknyttede virksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis, elimineret for koncerninterne indtægter og

omkostninger, aktiebesiddeiser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. Urealiserede fortjenester ved transaktioner med associerede virksomheder elimineres i forhold til koncernens ejerandel i virksomheden. Urealiserede tab elimineres på samme måde som urealiserede fortjenester, medmindre de er udtryk for værdiforringelse.

I koncernregnskabet indregnes tilknyttede virksomheders regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes andel af årets resultat og af egenkapitalen i tilknyttede virksomheder, der ikke ejes 100 %, indgår i koncernens resultat og egenkapital, men præsenteres separat.

Køb og salg af minoritetsinteresser under forsat bestemmende indflydelse indregnes direkte på egenkapitalen som en transaktion mellem kapitallejerne.

Kapitalandele i associerede virksomheder og joint ventures indregnes i koncernregnskabet efter indre værdis metode.

Koncernens aktiviteter i driftsforlesskaber indregnes i koncernregnskabet linje for linje.

Minoritetsinteresser

Ved første indregning måles minoritetsinteresser til dagsværdien af minoritetsinteressernes ejerandel.

Der indregnes goodwill vedrørende minoritetsinteressernes andel i den overtagne virksomhed.

Eksterne virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i koncernregnskabet frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyerhvervede virksomheder. Ophørte aktiviteter præsenteres særskilt, jf. nedenfor.

Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor koncernen faktisk opnår kontrol over den overtagne virksomhed.

Ved køb af nye virksomheder, hvor koncernen opnår bestemmende indflydelse over den købte virksomhed, anvendes overtagelsesmetoden. De tilkøbte virksomheders identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Identificerbare immaterielle aktiver indregnes, hvis de kan udskilles eller udspringer fra en kontraktlig ret. Der indregnes udskudt skat af de foretagne omvurderinger.

Positive forskebeløb (goodwill) mellem på den ene side købsvederlaget, værdien af minoritetsinteresser i den overtagne virksomhed og dagsværdien af eventuelle tidligere erhvervede kapitalandele, og på den anden side dagsværdien af de overtagne identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes som goodwill under immaterielle aktiver. Goodwill afskrives lineært i resultatopgørelsen efter en individuelt vurdering af den økonomiske levetid.

Negative forskebeløb (negativ goodwill) indregnes i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet.

Ved overtagelsen hertøres goodwill til de pengestrømsfrembringende enheder, der efterfølgende danner grundlag for nedskrivningstest. Goodwill og dagsværdireguleringer i forbindelse med overtagelse af en udenlandsk enhed med en anden funktional valuta end koncernens præsentationsvaluta behandles som aktiver og forpligtelser tilhørende den udenlandske enhed og indregnes ved første indregning til den udenlandske enheds funktionelle valuta med transaktionsdagens valutakurs.

Købsvederlaget for en virksomhed består af dagsværdien af det aftalte vederlag i form af overtagne aktiver, påtagne forpligtelser og udstedte egenkapitalinstrumenter. Hvis en del af købsvederlaget er betinget af fremtidige begivenheder eller oplydelse af aftalte betingelser, indregnes denne del af købsvederlaget til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Efterfølgende reguleringer af betingede købsvederlag indregnes i resultatopgørelsen.

Omkostninger, afholdt i forbindelse med virksomhedskøb, indregnes i resultatopgørelsen i afholdelsesåret.

Hvis der på overtagelsestidspunktet er usikkerhed om identifikation eller måling af overtagne aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser eller fastlæggelsen af købsvederlaget, sker første indregning på baggrund af foreløbigt opgjorte værdier. Hvis det efterfølgende viser sig, at identifikation eller måling af købsvederlaget, overtagne aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser ikke var korrekt ved første indregning, reguleres opgørelsen med tilbagevirkende kraft, herunder goodwill, indtil 12 måneder efter overtagelsen, og sammenligningstal tilpasses. Herefter indregnes eventuelle korrektioner som fejl.

Ved afsnæddelse af tilknyttede virksomheder, hvor den bestemmende indflydelse tabs, opgøres forjenteeste eller tab som forskellen mellem salgssummen med fradrag af salgsomkostninger på den ene side og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på den anden side.

Valutaomregning

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingssdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansielt post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforglittelsens opståen eller indregning i seneste årsregnskab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter præsenteres som særskilte regnskabsposter i balancen.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver eller forpligtelser, indregnes som særskilte regnskabsposter i balancen og i reserven for sikringstransaktioner under egenkapitalen. Resultater den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet på egenkapitalen til kostprisen for henholdsvis aktivt eller forpligtelsen. Resultater den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Virksomheden har valgt IAS 18 som fortløkningsbidrag for indregning af omsætning.

Indtægter fra salg af handelsvarer og færdigvarer, hvilket primært omfatter fødevarer, gødning og andre grovarer, indregnes i nettoomsætningen, når overgang af de væsentligste fordele og risici til køber har fundet sted, indtægten kan opgøres pålideligt og betaling forventes modtaget. Tidspunktet for overgang af de væsentligste fordele og risici tager udgangspunkt i standardiserede leveringsbetingelser baseret på Incoterms® 2020.

Nettoomsætning måles til dagsværdien af det aftalte vederlag ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjepart. Alle former for afgivne rabatter indregnes i nettoomsætningen.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpe-materialer, omkostninger til produktionspersonale, leje og leasing samt afskrivninger på produktionsanlæg.

Under produktionsomkostninger indregnes afskrivning på aktiverede udviklingsomkostninger.

Distributionsomkostninger

I distributionsomkostninger indregnes omkostninger, der afholdt til distribution af varer solgt i årets løb og til årets gennemførte salgskampagner m.v. Herunder indregnes omkostninger til salgspersonale, reklame- og udstillingsomkostninger samt afskrivninger. Salgs- og markedsføringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når virksomheden opnår kontrol med salgs- eller markedsføringsproduktet.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration af virksomheden, herunder omkostninger til administrative personale, ledelse, kontorlokaler og kontoromkostninger samt afskrivninger på aktiver, som benyttes i administrationen.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter, herunder forlønede ved salg af anlægsaktiver.

Personaleomkostninger

Omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner, samt andre omkostninger til social sikring m.v. til virksomhedens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Afskrivninger

Af- og nedskrivninger omfatter afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostprisen med fradrag af eventuel restværdi, afskrives lineært over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktiverens forventede brugstider:

Færdiggjorte udviklingsprojekter	5-10 år
Goodwill	5-10 år

Afskrivningsperioden på goodwill er fastsat med udgangspunkt i forventet tilbagebetalingsperiode og er længst for strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostprisen med fradrag af eventuel restværdi, afskrives lineært over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktiverens forventede brugstider:

Bygninger	20-30 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-12 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	5 år
Indretning af lejede lokaler	20 år

Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktions-, distributions- og administrationsomkostninger.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på ansøftelsestidspunktet og revideres årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, opfører afskrivning.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Grunde afskrives ikke.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter, herunder tab ved afhændelse af anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdslemmæssige andel af de underliggende virksomheders resultat efter eliminering af intern avance/tab og efter skat. I tilknyttede virksomheder foretages fuld eliminering af intern avance og tab uden hensyntagen til ejerandele. I associerede virksomheder foretages alene forholdslemmæssig eliminering af avance og tab under hensyntagen til ejerandele.

I både koncernens og modenvirksomhedens resultatopgørelser indregnes den forholdslemmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af forholdslemmæssig andel af intern avance/tab.

Posten omfatter modtagne udbytter fra tilknyttede og associerede virksomheder.

Resultat af andre kapitalandele, der er anlægsaktiver

Heri indregnes renteindtægter, udbytter, urealiserede kursgevinster samt realiserede afhændelsesgevinster.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen m.v.

Skat

Skat af årets resultat omfatter aktuel skat af årets forventede skattepligtige indkomst og årets regulering af udskudt skat. Årets skat indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i egenkapitalen med den del, som kan henføres til transaktioner indregnet i egenkapitalen.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Goodwill afskrives over den vurderede økonomiske levetid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Goodwill afskrives lineært over afskrivningsperioden, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsaktiviteter.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, og hvor den tekniske gennemførlighed, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle aktiver, hvis kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte knyttet til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Forlønede eller tab opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Forlønede og tab ved salg af materielle aktiver indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis andre driftsindtægter og andre drifts-omkostninger.

Leasingkontrakter

Virksomheden har som fortløkningsbidrag for klassifikation og indregning af leasingkontrakter valgt IAS 17.

Leasingkontrakter vedrørende aktiver, hvor virksomheden har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), måles ved første indregning i balancen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingkontraktens interne rentefod eller den alternative lånerente som diskonteringsfaktor. Finansiel leasete aktiver behandles herefter som virksomhedens øvrige aktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Leasingkontrakter, hvor virksomheden ikke har alle væsentlige fordele og risici forbundet med ejendomsretten, er operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing og øvrige lejekontrakter indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Virksomhedens samlede forpligtelser vedrørende operationelle leasing og lejekontrakter oplyses under eventualposter.

Finansielle anlægsaktiver

Deposita, finansielle anlægsaktiver
Langfristede tilgodehavender, som består af deposita, måles til amortiseret kostpris.

Kapitalandele i tilknyttede- og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode. I koncernregnskabet måles kapitalandele i fællesledede virksomheder ligeledes efter den indre værdis metode.

Ved første indregning måles kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder til kostpris, dvs. med tillæg af transaktionsomkostninger. Kostprisen allokteres i overensstemmelse med overtagelsesmetoden, jf. anvendt regnskabspraksis for virksomheds sammenslutninger.

Kostprisen værdireguleres med resultatandele efter skat opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer/tab.

Konstaterede merværdier og eventuel goodwill i forhold til den underliggende virksomheds regnskabsmæssige indre værdi amortiseres i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis for de aktiver og forpligtelser, som de kan henføres til. Negativ goodwill indregnes i resultatopgørelsen.

Modtaget udbytte fradrages den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder, der måles til regnskabsmæssig indre værdi, er underlagt krav om nedskrivningstest, hvis der foreligger indikationer på værdiforringelse.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af tilknyttede og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke-afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer, som virksomheden planlægger at beholde til udløb, måles til amortiseret kostpris opgjort på basis af den effektive rente på anskaffelsestidspunktet. Kursregulering indregnes i resultatopgørelsen som en finansielt post.

Værdipapirer og kapitalandele, der består af børsnoterede aktier og obligationer, måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen. Kapitalandele, der ikke er optaget til handel på et aktivt marked, måles til kostpris.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Tidligere indregnede nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivninger på goodwill tilbageføres ikke.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller gennemsnitsmetoden. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi. Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektivere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostprisen for råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer og varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Låneomkostninger indregnes ikke i salgsprisen.

Tilgodehavender

Virksomheden har valgt IAS 39 som fortløbingsbidrag for nedskrivninger af finansielle tilgodehavender.

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Der forestages nedskrivning til imødegøelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, forestages nedskrivning på individuelt niveau.

Tilgodehavender, hvor der ikke foreligger en objektiv indikation på værdiforringelse på individuelt niveau, vurderes på porteføljeniveau for objektiv indikation for værdiforringelse. Porteføljerne baseres primært på debitorernes hjemsted og kreditvurdering i overensstemmelse med virksomhedens risikostyringspolitik. De objektive indikatorer, som anvendes for porteføljer, er fastsat baseret på historiske tabserafninger.

Nedskrivninger opgøres som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af tilgodehavender og nutidsværdien af de forventede pengestrømme, herunder realisationsværdi af eventuelle modtagne sikkerhedsstillelser. Som diskontteringsats anvendes den effektive rente for det enkelte tilgodehavende eller portefølje.

Periodaafgrænsningsposter

Periodaafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Likvider

Likvide beholdninger består af bankindestående og kassebeholdninger.

Egenkapital

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode omfatter nettoopskrivninger af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder i forhold til kostpris. Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn. Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb.

Reserve for udviklingsomkostninger

Reserve for udviklingsomkostninger omfatter indregnede udviklingsomkostninger. Reserven kan ikke benyttes til udbytte eller dækning af underskud. Reserven reduceres eller opløses, hvis de indregnede udviklingsomkostninger afskrives eller udgår af virksomhedens drift. Dette sker ved overførsel direkte til egenkapitalens frie reserver.

Reserve for sikringstransaktioner

Reserve for sikringstransaktioner indeholder den akkumulerede nettøændring i dagsværdien af sikringstransaktioner, der opfylder kriterierne for sikring af fremtidige betalingsstrømme, og hvor den sikrede transaktion endnu ikke er realiseret. Reserven opløses, når den sikrede transaktion realiseres, hvis de sikrede pengestrømme ikke længere forventes realiseret, eller sikringsforholdet ikke længere er effektivt. Reserven repræsenterer ikke en selskabsretlig binding og kan derfor udgøre et negativt beløb.

Foreslået udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balancorienterede gældsmodel af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke-afskrivningsberettiget goodwill og kontroreldomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle bortses fra virksomhedsovertagelser er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have indvirkning på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af

skatteværdien kan forestages efter forskellige beskætningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skatteakt, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udstøst som aktuel skat. Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, som de forventes at blive udnyttet med, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme jurisdiktion. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Gældsforpligtelser

Virksomheden har valgt IAS 39 som fortløbingsbidrag til indregning og måling af gældsforpligtelser.

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden. I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisationsværdien.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser måles til nutidsværdien af de resterende leasingydelser inkl. en eventuel garanteret restværdi baseret på de enkelte leasingkontraktens interne rente.

Periodaafgrænsningsposter

Periodaafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger, som vedrører indtægter i efterfølgende regnskabsår.

Dagsværdi

Dagsværdiansættelsen tager udgangspunkt i det primære marked. Hvis et primært marked ikke eksisterer, tages udgangspunkt i det mest fordelagtige marked, som er det marked, som maksimerer prisen på aktivet eller forpligtelsen fratrukket transaktions- og/eller transportomkostninger.

Alle aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi, eller hvor dagsværdien oplyses, er kategoriseret efter dagsværdihierarkiet, som er beskrevet nedenfor.

Niveau 1:

Værdi opgjort ud fra dagsværdien på tilsvarende aktiver/forpligtelser på et veifungerende marked.

Niveau 2:

Værdi opgjort ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder på baggrund af observerbare markedsinformationer.

Niveau 3:

Værdi opgjort ud fra anerkendte værdiansættelsesmetoder og rimelige skøn foretages på baggrund af ikke-observerbare markedsinformationer.

Hvis det ikke er muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi efter ovenstående niveauer, måles aktivet eller forpligtelsen til kostprisen.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser virksomhedens pengestrømme for året fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet. Årets forskydning i likvider samt virksomhedens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiver samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle aktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedens selskabskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristet bankgæld samt kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger om nettoomsættningens fordeling på aktiviteter, hvis disse afviger betydeligt indbyrdes med hensyn til tilrettelæggelsen af salget af varer og tjenesteydelser.

Note 2: Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for koncernens finansielle stilling.

Noter

Koncern

Modervirksomhed

Note	t.kr.	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
3	SEGMENTOPLYSNINGER				
	Nettoomsætning fordelt på forretningssegmenter:				
	Afgrøder og råvarer	844.605	566.769	860.725	581.733
	Foderstoffer	1.903.551	1.445.563	1.828.362	1.427.572
	Energi	241.649	185.410	200.102	160.427
	Mark	521.177	462.522	523.389	464.765
Andet	139.590	130.151	92.945	93.370	
		3.650.572	2.790.415	3.505.523	2.727.867
4	HONORAR TIL GENERALFORSAMLINGSVALGT REVISOR				
	Lovpligtig revision	374	291	195	166
	Erklæringsopgaver med sikkerhed	60	9	60	9
	Skatterådgivning	281	191	259	175
	Andre ydelser	388	153	341	121
		1.103	644	855	471
5	FINANSIELLE INDYEGTER				
	Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	0	0	140	79
	Andre finansielle indtægter	1.187	8.957	1.128	8.793
	1.187	8.957	1.268	8.872	
6	FINANSIELLE OMKOSTNINGER				
	Andre finansielle omkostninger	27.565	6.894	26.879	6.704
	27.565	6.894	26.879	6.704	
7	SKAT AF ÅRETS RESULTAT				
	Beregnet skat af årets skattepligtige indkomst	8.811	8.071	6.000	6.000
	Årets regulering af udskudt skat	-302	613	0	0
	Regulering af skat vedrørende tidligere år	63	-212	144	-366
	Refusion i sambeståning	0	-215	0	0
	8.572	8.257	6.144	5.634	

Noter

t.kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Goodwill	Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	I alt
8	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER			
KONCERN				
Kostpris 1. juli 2022	64.571	26.898	7.324	98.793
Tilgange	250	6.123	4.195	10.568
Afgange	-1.276	0	0	-1.276
Overtøret	-2.431	0	0	-2.431
Kostpris 30. juni 2023	61.114	33.021	11.519	105.654
Af- og nedskrivninger 1. juli 2022	16.778	13.058	0	29.836
Af- og nedskrivninger	6.473	3.037	0	9.510
Tilbageførelse af akkumulerede af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	-1.236	0	0	-1.236
Overtøret	-2.233	0	0	-2.233
Af- og nedskrivninger 30. juni 2023	19.782	16.095	0	35.877
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2023	41.332	16.926	11.519	69.777
MODERVIRKSOMHED				
Kostpris 1. juli 2022	64.121	10.051	7.324	81.496
Tilgange	0	0	2.655	2.655
Afgange	-1.276	0	0	-1.276
Overtøret	-2.431	0	0	-2.431
Kostpris 30. juni 2023	60.414	10.051	9.979	80.444
Af- og nedskrivninger 1. juli 2022	16.707	8.630	0	25.337
Af- og nedskrivninger	6.423	486	0	6.909
Tilbageførelse af akkumulerede af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	-1.236	0	0	-1.236
Overtøret	-2.233	0	0	-2.233
Af- og nedskrivninger 30. juni 2023	19.661	9.116	0	28.777
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2023	40.753	935	9.979	51.667

Færdiggjorte udviklingsprojekter

Færdiggjorte udviklingsprojekter omfatter virksomhedens ERP-system samt øvrige IT-løsninger. Softwareplatformene vurderes at medføre forbedret effektivitet og dermed konkurrencemæssige fordele.

Noter

t.kr.	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Andre anlægsdriftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
9 MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER						
KONCERN						
Kostpris 1. juli 2022	545.795	245.700	219.574	564	15.341	1.026.974
Tilgange	6.490	507	17.996	90	40.860	65.943
Afgange	-5.056	-12.536	-34.123	0	0	-51.715
Overført	-4.855	99.379	-70.482	566	-22.177	2.431
Kostpris 30. juni 2023	542.374	333.050	132.965	1.220	34.024	1.043.633
Af- og nedskrivninger 1. juli 2022	312.087	187.693	182.253	376	0	682.409
Af- og nedskrivninger	12.287	18.659	12.777	123	0	43.846
Tilbageførelse af akkumulerede af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	-4.842	-11.737	-33.670	0	0	-50.249
Overført	5.923	67.632	-71.322	0	0	2.233
Af- og nedskrivninger 30. juni 2023	325.455	262.247	90.038	499	0	678.239
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2023	216.919	70.803	42.927	721	34.024	365.394

I materielle anlægsaktiver indgår finansielle leasingaktiver med regnskabsmæssig værdi på i alt

For oplysning om sikkerhedsstillelser mv. vedrørende materielle anlægsaktiver henvises til note 16.

MODERVIKRSOMHED	Kapitalandele i dattervirksomheder	Tilgodehavender hos dattervirksomheder	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	I alt
Kostpris 1. juli 2022	523.703	228.877	211.607	15.341	979.528
Tilgange	6.490	0	15.864	36.321	60.675
Afgange	-5.056	-12.536	-32.520	0	-50.112
Overført	-4.855	99.379	-70.482	-21.611	2.431
Kostpris 30. juni 2023	520.282	315.720	124.469	32.051	992.522
Af- og nedskrivninger 1. juli 2022	311.167	177.122	176.805	0	665.094
Af- og nedskrivninger	11.183	17.300	11.916	0	40.399
Tilbageførelse af akkumulerede af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	-4.842	-11.737	-32.067	0	-48.646
Overført	5.923	67.632	-71.322	0	2.233
Af- og nedskrivninger 30. juni 2023	323.431	250.317	85.332	0	659.080
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2023	196.851	65.403	39.137	32.051	333.442

I materielle anlægsaktiver indgår finansielle leasingaktiver med regnskabsmæssig værdi på i alt

Noter

t.kr.	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	Deposita, finansielle anlægsaktiver	I alt
10 FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER				
KONCERN				
Kostpris 1. juli 2022	646.165	1.422	0	647.587
Tilgange	68.962	4.370	119	73.451
Afgange	-33.896	0	0	-33.896
Kostpris 30. juni 2023	681.231	5.792	119	687.142
Værdireguleringer 1. juli 2022	488.052	378	0	488.430
Modtaget udbytte	-3.141	0	0	-3.141
Årets resultat	83.839	0	0	83.839
Egenkapitalregulering	-1.354	0	0	-1.354
Tilbageførelse af opskrivninger på afhændede aktiver	12.982	0	0	12.982
Nedskrivning	0	-3	0	-3
Overførelse	-6.111	0	0	-6.111
Værdireguleringer 30. juni 2023	574.267	375	0	574.642
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2023	1.255.498	6.167	119	1.261.784

t.kr.	Kapitalandele i dattervirksomheder	Tilgodehavender hos dattervirksomheder	Kapitalandele i associerede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	I alt
MODERVIKRSOMHED					
Kostpris 1. juli 2022	45.293	3.000	646.165	1.092	695.550
Tilgange	7.042	0	68.962	4.370	80.374
Afgange	0	0	-33.896	0	-33.896
Kostpris 30. juni 2023	52.335	3.000	681.231	5.462	742.028
Værdireguleringer 1. juli 2022	-21.540	0	488.052	355	466.867
Modtaget udbytte	-1.020	0	-3.141	0	-4.161
Årets resultat	4.622	0	83.839	0	88.461
Egenkapitalregulering	164	0	-1.354	0	-1.190
Årets opskrivninger	0	105	0	-3	102
Tilbageførelse af opskrivninger på afhændede aktiver	0	0	12.982	0	12.982
Overførelse	0	0	-6.111	0	-6.111
Værdireguleringer 30. juni 2023	-17.774	105	574.267	352	556.950
Regnskabsmæssig værdi 30. juni 2023	34.561	3.105	1.255.498	5.814	1.298.978

Noter

MODERVIRKSOMHED

Tilknyttede virksomheder

Navn	Hjemsted	Ejerandel
VA Agroland A/S	Hjermsted	100,00 %
Agro Enterprise Planning A/S	Herning	100,00 %
Adval A/S	Billund	75,00 %
Danvit A/S	Tilst	51,00 %

Associerede virksomheder

Nordic Seed International A/S	Skanderborg	25,00 %
Vilomix International Holding A/S	Skanderborg	22,74 %
DGF Sikring A.m.b.a.	Skanderborg	12,66 %
DV Energy A/S	Skanderborg	18,97 %
Scanola A/S	Aarhus	11,43 %
Nordic Seed A/S	Skanderborg	15,79 %
Scanledt A/S	Skanderborg	18,44 %
DV International Holding A/S	Skanderborg	16,21 %
DBC Equity Holding A/S	Holstebro	50,00 %
DJA Agro A.m.b.a.	Gallen	17,88 %

t.kr.

	2022/23	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19
--	---------	---------	---------	---------	---------

11 ANDELSKAPITAL

Andelskapitalen har udviklet sig således de seneste 5 år:

Saldo primo	230.864	216.239	197.799	182.428	162.948
Kapitalforøjele	10.777	14.625	18.440	15.371	19.480
	241.641	230.864	216.239	197.799	182.428

t.kr.

	Gæld i alt 30/6 2023	Aldrag næste år	Langfristet andel	Restgæle efter 5 år
--	----------------------	-----------------	-------------------	---------------------

12 LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE

KONCERN

Gæld til realkreditinstitutter	107.808	551	107.257	104.826
Leasingforpligtelser	43.218	11.330	31.888	184
Skyldig selskabskøt	2.759	0	2.759	0
Deposita	43	0	43	0
	153.828	11.881	141.947	105.010

MODERVIRKSOMHED

Gæld til realkreditinstitutter	96.380	129	96.251	95.683
Leasingforpligtelser	40.516	10.732	29.784	0
	136.896	10.861	126.035	95.683

Noter

13 AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

KONCERN

Koncernen anvender råvarefutures og valutaterminskontrakter til sikring af fremtidige pengestrømme vedrørende indkøb af råvarer. Dagsværdien af sikringsinstrumenterne udgør 1.648 t.kr. pr. 30. juni 2023.

Ændringerne på sikringsinstrumenter er indregnet direkte på egenkapitalen via reserve for sikringsinstrumenter.

Dagsværdioplysninger

Koncernen har følgende aktiver og gældsforpligtelser, der måles til dagsværdi:

t.kr.	Sikringsinstrumenter	Børsnoterede aktier
Koncern		
Dagsværdi, ultimo	1.648	1.393
Årets urealiserede ændringer i dagsværdien, indregnet i resultatopgørelsen	-45.556	-3
Årets urealiserede ændringer i dagsværdien, indregnet i reserve for sikringsinstrumenter	30.509	0
Dagsværdiniveau	2	1
Modervirksomhed		
Dagsværdi, ultimo	1.648	1.393
Årets urealiserede ændringer i dagsværdien, indregnet i resultatopgørelsen	-45.556	-3
Årets urealiserede ændringer i dagsværdien, indregnet i reserve for sikringsinstrumenter	30.509	0
Dagsværdiniveau	2	1

Note t.kr.

	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
--	---------	---------	---------	---------

14 PERSONALEDMKOSTNINGER

Lønninger	147.617	137.509	129.427	123.717
Pensioner	15.251	13.778	14.001	12.880
Andre omkostninger til social sikring	1.643	1.531	1.427	1.319
Andre personaleomkostninger	4.761	5.721	4.226	4.977
	169.272	158.539	149.081	142.893

Personaleomkostninger indregnes således i koncern- og årsregnskabet:

Produktionsomkostninger	87.405	85.577	75.078	73.903
Distributionsomkostninger	59.537	54.858	59.260	54.858
Administrations-omkostninger	22.310	18.104	14.743	14.132
	169.272	158.539	149.081	142.893

Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede

	262	256	222	222
--	-----	-----	-----	-----

Koncern

Vederlag til koncernens og moderselskabets ledelse udgør samlet 8.465 t.kr., heraf udgør løn til direktionen 6.705 t.kr. og vederlag til bestyrelsen 1.760 t.kr. I 2021/22 udgjorde det samlede vederlag til direktion og bestyrelse 4.048 t.kr.

Noter

15 KONTRAKTLIGE FORPLIGTELSE OG EVENTUALPOSTER M.V.

Andre økonomiske forpligtelser

KONCERN

Leje- og leasingforpligtelser

Vestjyllands Andel A.m.b.a. har indgået flere operationelle leasingkontrakter på biler og it-udstyr på i alt 11.011 t.kr. med en resterende kontraktperiode på 1-5 år.

Datterselskabet Danvit A/S har indgået en operationel leasingkontrakt på en bil på i alt 182 t.kr. med en resterende kontraktperiode på 24 måneder.

Datterselskabet Danvit A/S har indgået lejekontrakt med en opsigelsesperiode på 6 måneder, hvilket udgør en forpligtelse på 70 t.kr.

Garanti forpligtelser

Koncernen har via DLA Agro afgivet en garanti på 500 t.kr. overfor Naturerhvervstyrelsen i henhold til Den Europæiske Union forordninger om markedsordninger for landsbrugsvarer.

MODERVIRKSOMHED

Leje- og leasingforpligtelser

Virksomheden har indgået flere operationelle leasingkontrakter på biler og it-udstyr på i alt 11.011 t.kr. med en resterende kontraktperiode på 1-5 år.

Kautionsforpligtelser

Virksomheden har stillet kaution i form af en selskabskredittet over for tilknyttede virksomheder i relation til deres mellemværender.

Garanti forpligtelser

Virksomheden indestår for en dattervirksomheds forpligtelse i overensstemmelse med årsregnskabsloven §78 a.

Dattervirksomhedens samlede aktiver udgør 1.882 t.kr. på balancen dagen og de samlede forpligtelser udgør 3.611 t.kr.

Virksomheden har via DLA Agro afgivet en garanti på 500 t.kr. overfor Naturerhvervstyrelsen i henhold til Den Europæiske Union forordninger om markedsordninger for landsbrugsvarer.

Noter

16 SIKKERHEDSSTILLELSE

KONCERN

Til sikkerhed for koncernens gæld over for realkreditinstitutter er der stillet pant i koncernens grunde og bygninger for en samlet værdi af 107.809 t.kr. Den samlede regnskabsmæssige værdi af aktiverne, hvori der er stillet sikkerhed eller pant, udgør 129.543 t.kr.

Koncernen har udstedt ejerpantebreve på i alt 11.205 t.kr., der er fordelt på i alt 0 t.kr. deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter, mens ejerpantebreve på i alt 11.205 t.kr. henligger i koncernens besiddelse.

Datterselskabet Danvit A/S har afgivet skadeslesbreve (virksomhedspant) til sikkerhed for bankmelemløvhænde med Jyske Bank.

Der er afgivet pantsætning i varedebitorer, driftsmidler, driftsmidler, lagerbeholdninger, køretøjer, immaterielle rettigheder og driftsinventar/materiel på i alt 1.500 t.kr. Den bogførte værdi af de pantsatte aktiver udgør 7.437 t.kr.

MODERVIRKSOMHED

Til sikkerhed for koncernens gæld over for realkreditinstitutter er der stillet pant i koncernens grunde og bygninger for en samlet værdi af 96.380 t.kr. Den samlede regnskabsmæssige værdi af aktiverne, hvori der er stillet sikkerhed eller pant, udgør 109.477 t.kr.

Selskabet har udstedt ejerpantebreve på i alt 11.205 t.kr., der er fordelt på i alt 0 t.kr. deponeret til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter, mens ejerpantebreve på i alt 11.205 t.kr. henligger i selskabets besiddelse.

17

NÆRTSTÅENDE PARTER

KONCERN

Transaktioner med nærtstående parter

Virksomheden oplyser kun om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår, jf. lovens § 98 c, stk. 7.

Alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

Noter

		Modervirksomhed	
	Lkr.	2022/23	2021/22
18	RESULTATDISPONERING		
	Forslag til resultatdisponering		
	Foreslået udbytte indregnet under egenkapitalen	46.000	40.000
	Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	97.052	74.386
	Øvrige reserver	-6.499	-6.696
	Overført resultat	-26.441	-3.270
		110.112	104.420
Koncern			
	Lkr.	2022/23	2021/22
19	REGULERINGER		
	Af- og nedskrivninger	53.300	48.840
	Avance/tab ved afhændelse af anlægsaktiver	-24	6
	Hensatte forpligtelser	1.000	0
	Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder	-83.993	-82.616
	Indtægter af andre kapitalandele	3	-355
	Finansielle indtægter	-1.187	-8.957
	Finansielle omkostninger	27.565	6.894
	Skat af årets resultat	8.572	8.257
	Øvrige reguleringer	773	-15.405
		6.009	-43.336
20	ÆNDRING I DRIFTSKAPITAL		
	Ændring i varebeholdninger	-74.248	-79.010
	Ændring i tilgodehavender	-15.026	-90.196
	Ændring i leverandørgæld m.v.	27.779	53.635
	Ændring i modtagne forudbetalinger	-72.490	-34.300
		-131.985	-149.871
21	LIKVIDER, ULTIMO		
	Likvide beholdninger ifølge balancen	13.486	1.333
	Kortfristet gæld til kreditorinstitutter i øvrigt	-565.115	-361.227
		-551.629	-359.894

Mission, vision og værdier

Mission

VÅs mission er at skaffe medlemmerne foderstoffer, gødning og andre grøvarter til landbruget samt styrke landbrugets indtjeningspotentiale. Herunder også energi. Endvidere at bistå medlemmerne med tjenesteydelser samt afsætte medlemmernes produktion af korn og andre produkter og sikre vores medlemmer bedst mulig produktionsøkonomi.

Vision

Det er VÅ's vision at være en attraktiv, selvstændig og konkurrencedygtig samarbejdspartner til danske landmænd og landbrugsvirksomheder. Vi vil med innovative produkter og en rationel drift styrke vores markedsposition gennem en række partnerskaber, som skaber direkte eller indirekte værdi hos vores medlemmer og ejere.

VÅ's vision er via en solid konsolideringspolitik at stå stærkt rustet til at foretage vigtige investeringer i fremtidens grøvareremarked, herunder at have en soliditet og robusthed, som kan medvirke til at albede konjunktursvingningerne hos vores medlemmer og ejere.

VÅ's vision er endvidere at være en central del af det grønne kredsløb mellem jord, dyr, planter og mennesker, og derved bidrage til et CO2-neutralt bæredygtigt landbrug.

Værdier

- **Andelselskab**
VÅ er et fremrykket andelselskab. Vi efterlever det oprindelige andelsprincip om "en mand, én stemme" og arbejder for at sikre andelsmedlemmerne de bedste afsætningsmuligheder.
- **VSF – Vestjysk Sund Førnult**
VSF er grundprincippet i alt, hvad vi gør i VÅ.
- **Praktisk innovativ**
Vigtigst er, at det vi leverer, virker i virkeligheden – det kaldes praktisk innovation. Derfor arbejder vi i VÅ sammen om praktisk innovation med kunder, leverandører og andre interessenter.
- **Kort vej fra tanke til handling**
Med en smidig organisation er vi altid klar til at møde markedernes udsving – hurtigt og effektivt. I VÅ sætter vi en ære i at arbejde med kort vej fra tanke til handling.

- **Høj faglighed**
Medarbejderne i VÅ er kendetegnet ved en høj faglighed, som hver dag sættes i spil til gavn for kunderne, der rådgives om landbrugsfaglige emner.

- **Ordentlighed**
Ordentlighed i VÅ handler om at behandle alle med åbenhed, respekt og loyalitet. Det handler om at have høje etiske standarder og faglige kompetencer i udførelsen af vores arbejde. Og det handler om vores ret og pligt til at hjælpe, hvor vi kan, gå forrest, når det kræves, og stå op for det, vi tror på.

- **Troværdighed**
Troværdighed er noget man praktiserer og skal gøre sig fortjent til at have. Troværdigheden i VÅ bygger på ærlighed, erfaring, kompetence og engagement med udgangspunkt i kundens ønsker og behov.

Strategi 2025 - revideret i 2022

1. Fremtidens struktur for foderproduktion

- Forøge mælkesænde på hhv. græs- og krogfoder via biologisk vækst
- Forøge markesænde på hestefoder via organisk vækst
- Udvikle mælkeproduktionen
- Øge fokus på innovation
- Skabe værdi for medlemmernes med kvalitet som den bærende biterns

2. Plantevækst

- Afsløre nye potentielle forretningsmuligheder inden for der CO₂-neutral og bæredygtige plantevækst
- Fastholde godingsvolumen og øge flydende andel til 20%
- Forøge kornindhold direkte fra landbruget
- Øge engagement i forskning
- Videreudvikle VA's styrket koncept: Agroline til flere områder
- Etablere konceptet af afgroede til bæredygtige plantebaserede fødevarer
- Produktionsplanlægge for landmanden

3. Ejerskab og strategiske samarbejder i selskaber

- Være loyale medlemmer af DLV og øge udbygning af upatram-samarbejdet
- Samarbejde med virksomheder, som kan bidrage med kompetencer, der understøtter VA's kompetencer og finde synergier i nye samarbejdsrelationer, der bidrager med værdiskabelse

4. Akquisitioner med fokus på udviklingen af dansk landbrug

- Bidrage offentligt branchekonsernering og udvikling af landbruget i Danmark
- Udvikle Agroline og understøtte fra-jord til-bød
- Medvirke til etablering af biogasanlægproduktion
- Undersøge muligheden for modernisering af mælkeproduktion
- Medvirke til konsolidering af den danske biogasbranche

5. Digitalisering / IT-strategi

- Udnytte kunstig intelligens og dataopsamling
- Afvikle, udnytte og udvikle teknologiske hjælpemidler for at fremme medlemmernes interesser og minimere ressourceforbruget i forbindelse med udførelse af daglige arbejdsopgaver
- Finansiere it-udvikling via salg rettet til interessenter (så vidt muligt)
- Reducere eget papirforbrug med 50%
- Være aktivt til stede på de platforme, hvor medlemmerne foretrækker sociale medier

6. Ambassadør for andelsbanken

- Øge kundeloyaliteten via aktiv fokus på og kommunikation om VA's værdier
- Ønsker at etablere nye landmænd
- Udbyrde medarbejdere
- Involvere forevalgte medlemmer

7. HR-strategi

- Tiltrække nye medarbejdere bl.a. via kommunikation om værdier
- Udvikle medarbejdernes kompetencer og innovative mind-set
- Fastholde medarbejdere via involvering og uddelegering af ansvar
- Fratræde medarbejdere via individuelle aftaler, der giver værdi for både medarbejdere og VA

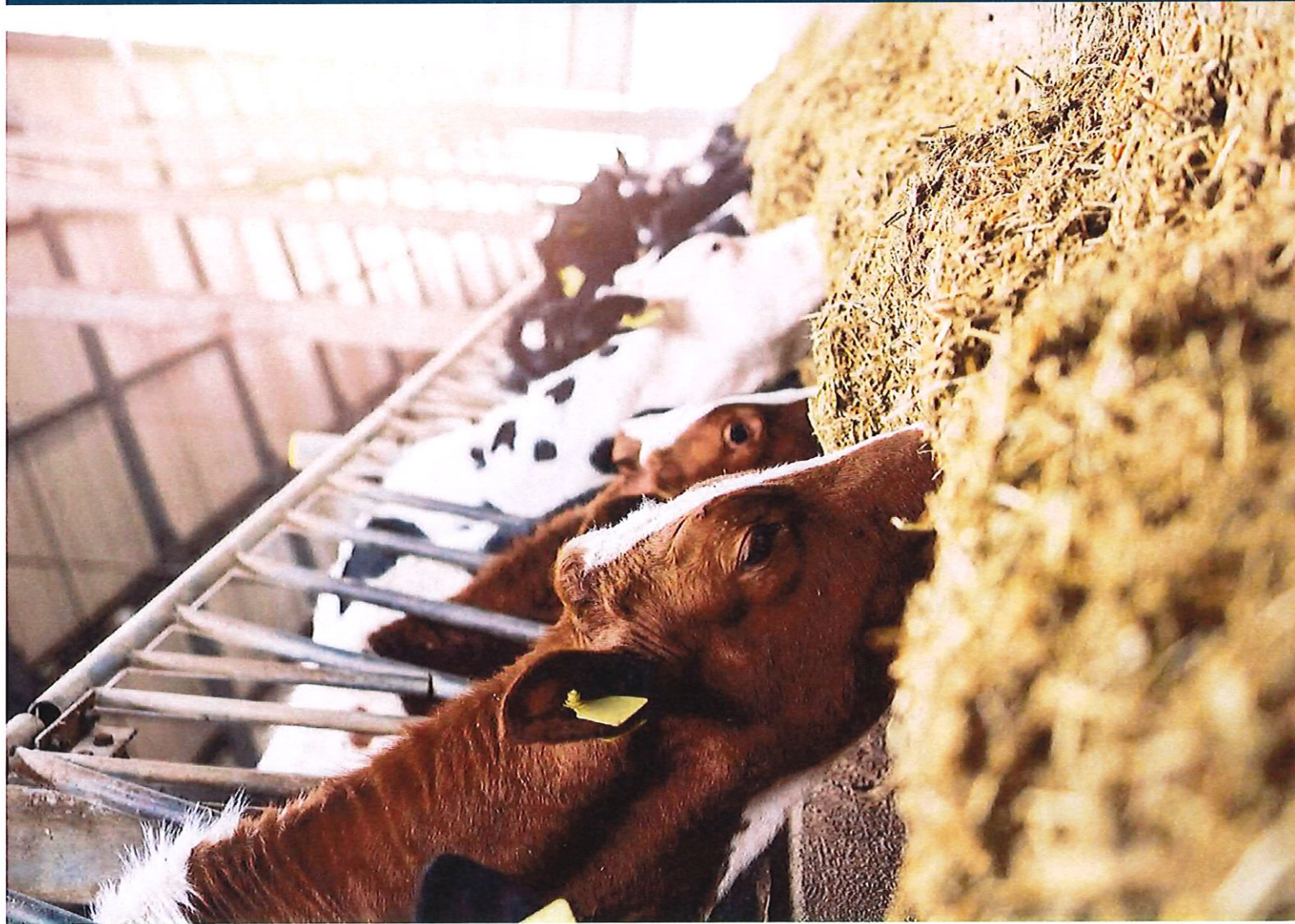
B. ESG

- Træffe strategiske beslutninger i VA under hensyntagen til mindst et af parametrene i ESG-regnskabet
- Påvirke beslutningstagere i en mere grøn retning på platenområdet og medvirke til at reducere den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark
- Øge engagement i bæredygtige produktions- og produktionsforløb til at reducere den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark
- Påvirke beslutningstagere til en mere bæredygtig produktion af fødevarer, herunder optimering af føder for at reducere udledning af drivhusgasser i forbindelse med husdyrproduktion

VA's indtjeningsskål: 2-3% af koncernomsætning

Afdelinger

Åsp	Langhøjvej 10, 7600 Struer	tlf. 9748 7444
Astrup	Borrisvej 5A, 6900 Skjern	tlf. 9736 4011
Bedsted	Limtsgade 11, 7755 Bedsted Thy	tlf. 4630 0870
Borris	Kornvænget 11, 6900 Skjern	tlf. 9681 6322
Brøndø	Uhrevej 5, 7330 Brøndø	tlf. 4630 0880
Errested	Thomashusvej 12, 6100 Haderslev	tlf. 7452 2795
Fjælstenvang	Overvej 15, 6933 Kibæk	tlf. 4630 0877
Gesten	Gestervej 47A, 6621 Gesten	tlf. 4630 0888
Gronhøj	Mønstedvej 13, 7470 Karup	tlf. 8666 1244
Hee	Holtebrovej 106A, 6950 Ringkøbing	tlf. 9733 5011
Herning	Industrivej Nord 9B, 7400 Herning	tlf. 9736 6444
Hjerm	Lindeborgvej 7, 7560 Hjerm	tlf. 9746 4200
Hornslyd	Norregade 53, 8783 Hornslyd	tlf. 2214 7075
Højmark	Adelvej 23-25, 6940 Lem St.	tlf. 9734 3333
Kirsdal	Kirsdalvej 2A, 7280 Sørr. Felding	tlf. 9719 8788
Kolkær	Hammerumvej 29, 7400 Herning	tlf. 9714 7377
Løvlund	Utoftevej 2, 7190 Billund	tlf. 7533 1433
Nordenskov	Kærgårdsvej 30, 6800 Vardø	tlf. 7529 8411
Næsbjerg	Knudeflodvej 99, 6800 Vardø	tlf. 7526 7166
Ringkøbing	Vester Kær 16, 6950 Ringkøbing	tlf. 9732 1011
Snebjerg	Snerlundvej 2, 7400 Herning	tlf. 9716 1244
Spjald	Spjaldgårdsvej 1, 6971 Spjald	tlf. 9738 1577
Kåstrup	Greenlab 39, 7860 Spøttrup	tlf. 2132 8424
Sunds	Thorupvej 30, 7451 Sunds	tlf. 9714 1485
Tvis	Skautrupvej 32B, 7500 Holstebro	tlf. 8881 8800
Vamdrup	Pantonevej 10, 6580 Vamdrup	tlf. 7692 2900
Vejlen	Engvej 3, 6600 Vejlen	tlf. 46300886
Vilbjerg	Puggdalvej 2, 7480 Vilbjerg	tlf. 9713 1322

Vestjyllands Andel

Vester Kær 16 - 6950 Ringkøbing - Tlf. 9736 6444 - vja@vja.dk - www.vja.dk